

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSEN.

Meddelanden från Statens undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket. N:r 12.
(Mitteilungen der Anstalt für Binnenfischerei bei Drottningholm, Stockholm.)

INDUSTRIENS FISKEAVGIFTER

OCH

DERAS ANVÄNDNING

AV

GUNNAR ALM

FÖRTECKNING ÖVER KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSENS FISKERIPUBLIKATIONER.

(Meddelanden från Kungl. Lantbruksstyrelsen.)

1891. *Alexander Krüger*. Berättelse till Kgl. Lantbruksstyrelsen för åren 1889—1890 från fiskeriagenturen i Berlin. Nr 4.
- *) 1893. *Filip Trybom*. Ringsjön i Malmöhus län, dess naturförhållanden och fiske. Nr 13.
1895. *Filip Trybom*. Lyngern jämte Sundsjön, Stensjön och St. Svansjön i Älvsborgs och Hallands län. Nr 20. Pris kr. 0:30.
1895. *Filip Trybom*. Sjöarna Noen och Valen i Jönköpings län. Nr 26.
- *) 1896. *Filip Trybom*. Sjön Bunn i Jönköpings län. Nr 31.
1897. *Filip Trybom*. Berättelse om en för fiskeristudier till Tyskland och Österrike sommaren 1896 företagen resa. Nr 40. Pris kr. 0:30.
- *) 1898. *Einar Lönnberg*. Undersökningar rörande Öresunds djurliv. Nr 43. Pris kr. 0:50.
1899. *Einar Lönnberg*. Fortsatta undersökningar rörande Öresunds djurliv. Nr 49. Pris kr. 0:25.
- *) 1899. *Filip Trybom*. Sjön Nömmen i Jönköpings län. Nr 50. Pris kr. 0:50.
- *) 1899. *Rudolf Lundberg*. Om svenska insjöfiskarnas utbredning. Nr 58. Pris kr. 1:—.
1900. *Einar Lönnberg*. Om de kaspiska fiskerierna. Nr 61. Pris kr. 0:50.
1901. *Filip Trybom*. Bexhedasjön, Norrasjön och Näsbyssjön i Jönköpings län. Nr 76. Pris kr. 0:50.
1902. *Einar Lönnberg*. Undersökningar rörande Skeldervikens och angränsande Kattegatt-områdes djurliv. Nr 80. Pris kr. 0:50.
1904. *Alf. Wollebäck*. Om Mörrums- och Ätraåarnas laxfiske. Nr 94. Pris kr. 0:20.
1905. *Thorsten Ekman*. Undersökningar över flodpärlmusslans förekomst och levnadsförhållanden i Ljusnan och dess tillflöden inom Härjedalen. Nr 110. Pris kr. 0:20.
1906. *Carl Schmidt*. Studier över fiskvägar m. m. Reseberättelse. Nr 119. Pris kr. 0:75.
1907. *O. Nordqvist*. Undersökning av kräftor från sjön Rottnen. Nr 128. Pris kr. 0:25.
1908. *Thorsten Ekman*. Vassbuksfisket i Finland och Estland. Reseberättelse. Nr 136. Pris kr. 0:25.
1910. *Carl Schmidt*. Studier över fiskvägar, fiskodlingsanstalter m. m. Reseberättelse. Nr 150. Pris kr. 0:50.
1910. *Filip Trybom*. Undersökningar rörande svenska laxförande vattendrag. I. Viskan. Nr 156, pris kr. 1:—.
1910. *Thorsten Ekman* och *Carl Schmidt*. Undersökningar rörande svenska laxförande vattendrag. II. Motala ström. Nr 157. Pris kr. 0:30.
1911. *O. Nordqvist*, *Th. Ekman* och *C. Schmidt*. Undersökningar rörande svenska laxförande vattendrag. III. Dalälven. Nr 163. Pris kr. 1:—.
1914. *Ivar Arwidsson*. Spridda studier över vanliga kräftan. Nr 192. Pris kr. 0:30.
1915. Fiskeribyrån. Undersökningar rörande Sveriges fiskerier, fiskar och fiskevatten. Nr 195. Pris kr. 0:50.

*) Upplagan slut.

KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSEN.

Meddelanden från Statens undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket. N:r 12.
(Mitteilungen der Anstalt für Binnenfischerei bei Drottningholm, Stockholm.)

INDUSTRIENS FISKEAVGIFTER
OCH
DERAS ANVÄNDNING

AV

GUNNAR ALM

Innehållsöversikt.

	Sid.
Inledning	3
<i>Allmän orientering</i>	5
Fiskets betydelse	5
Fisket kontra industrien	5
I. <i>Avgifter utdömda jäml. Kungl. Maj:ts resolutioner angående tillstånd till överbyggande av kungsådra</i>	9
A. Avgifternas art och storlek	9
B. Användning	13
II. <i>Avgifter utdömda genom utslag av länsstyrelser och häradsrätter före vattenlagens tillkomst</i>	19
A. Avgifternas art och storlek	19
B. Användning	21
III. <i>Avgifter utdömda jäml. vattenlagens 2 kap. 8 § m. m.</i>	24
A. Avgifternas art och storlek	24
B. Användning	29
C. Fristående, ehuru till sin användning med 2:8-medel jämför- liga avgifter	32
D. I egen regi bedriven fiskodling i samband med vattenbyggnader	32
IV. <i>Avgifter utdömda jäml. vattenlagens 2 kap. 10 §</i>	34
A. Avgifternas art och storlek	34
B. Användning	39
V. <i>Avgifter utdömda jäml. vattenlagens 6 kap. 9 och 17 §§</i>	55
A. Avgifternas art och storlek	55
B. Användning	60
VI. <i>Avgifternas fördelning på olika vatten</i>	64
<i>Litteraturförteckning</i>	68

Inledning.

Ur flera synpunkter har det ansetts önskvärt att erhålla en ingående översikt av utdömda s. k. fiskeavgifter ävensom över deras användning. Dessa av intressenter för kraftverksbyggnader, sjöregleringar, flottning m. m. inbetalda avgifter avse kompensation av genom ingripanden i vattendragen och sjöarna förorsakade skador å fisket. Avgifterna ha sammanställts med ledning av å lantbruksstyrelsen befintliga utslag och handlingar och därjämte kompletterats med från statskontoret, länsstyrelserna och vattendomstolarna benäget erhållna uppgifter.

Stockholm i mars 1936.

Allmän orientering.

Fiskets betydelse.

Sverige är ett bland de sjö- och vattenrikaste länderna på jorden. Antalet sjöar uppgår till över 100.000 och den sammanlagda vattenarealen till omkring 37.000 km² eller mera än 8 % av landets hela yta. Vidare har landet en kuststräcka på omkring 8.000 km med delvis en synnerligen rikt utbildad skärgård. Och slutligen finnas stora arealer kärr och vattensjuk mark.

Enligt tidigare statistik och nyare utredningar avkastar det rena sötvattensfisket per år c:a 12 millioner kg med motsvarande värde i kronor. Främst i fångstmängd och -värde står gäddan med över 2 mill. kg och något mera i kronor. Därefter kommer i värde abborren med omkr. 1 mill. kronor, siken med 800.000 kronor och laxen med 600.000 kronor. Fångsten av de vid kusten förekommande egentliga sötvattensfiskarna uppgår till omkring 2 mill. kg per år med ett värde av ungefär samma belopp i kronor, och även här kommer gäddan och abborren främst. Fisket i havet efter lax och ål, vilka båda fiskarter för sin utveckling och tillväxt äro mer eller mindre beroende av sötvattnen, uppgår i medeltal till 1,5 mill. kg per år med ett värde av omkring 3 mill. kronor, därav för laxen c:a 600.000 kronor och för ålen c:a 2,4 mill. kronor. Fisket efter rena saltvattensarter slutligen, alltså med undantag av lax och ål, lämnar en årlig vikt mängd av närmare 100 mill. kg med ett värde av 22—23 mill. kronor.

Vad angår sötvattensfisket har detta även en mycket viktig betydelse vid sidan om den rent ekonomiska. Genom det härdande och sunda friluftsliv, som särskilt amatör- och sportfisket erbjuder, bidrager det nämligen i hög grad till stärkandet av folkhälsan och till uppammandet av hembygds- och fosterlandskärleken. Det spelar därför i samband med det ständigt ökade intresset för nämnda fisken socialt och etiskt en stor roll.

Fisket kontra industrien.

Liksom i andra länder har också i vårt land fisket kommit att på olika sätt påverkas menligt genom kulturens och industriens utveckling. Genom kraftverksbyggnader hindras fiskens, främst laxens och ålens vandringar, varjämte lek- och tillväxtplatser för i synnerhet laxen och havslaxöringen men även för många andra vandringsfiskar försämrats eller helt förstöras. Genom sjöregleringar för kraft- och flottningsändamål försämrats i de flesta fall betingelserna såväl för många fiskarters lek och tillgången på föda för desamma som för själva fiskandet, även om det också finnes fall där fiskeförhållan-

dena genom en reglering i vissa avseenden kunna förbättras. Genom flottningsåtgärder i vattendragen förändras dessa i ofta för fisken ogynnsam riktning och genom barkavfall men långt mera genom utsläppande av avfallsämnen från industrianläggningar och samhällen förorenas våra vatten med resultat att i vissa fall fisken dödas eller att den i varje fall undviker dylika vattenområden. Därjämte förändras även den lägre organismvärlden och tillgången på lämplig fiskföda minskar. Å andra sidan bör även framhållas att en lindrig organisk förorening stundom kan vara till nytta genom ökande av vattnets näringshalt.

Klart är att här berörda skadeverkningar icke fått ske opåtalat från det allmännas sida. Redan vid meddelande av tillstånd till många äldre företag som medförde ogynnsamma ändringar i fiskeförhållandena utdömdes viss ersättning för skador å fisket, eller också ålades vederbörande uppförande av fiskvägar, anläggning av fiskodlingsanstalter etc. Detta gäller särskilt överbygandet av kungsådra, vilka ärenden städse passerade Kungl. Maj:t, men även länsstyrelser och häradsrätter föreskrevo emellanåt vissa kompensationsåtgärder.

Numera äro som bekant alla skadegörelser som orsakas fisket genom vattenbyggnader, sjöregleringar och flottning reglerade genom vattenlagen, där såväl föreskrivas direkta kompensationsåtgärder som även inbetalande av fiskeavgifter för olika ändamål. Beträffande vattenföroreningsskador ha myndigheterna dock alltjämt endast bestämmelserna i 1880 års förordning om jordägares rätt över vattnet å hans grund att gå efter.

Klagomål beträffande ovannämnda ingrepp på fisket — det gäller här huvudsakligen sötvattensfisket, men i vissa fall också kustfisket — ha hörts i alla tider. Säkerligen ha de ofta överdrivits, och de åsamkade skadorna ingalunda varit så stora som man från fiskerihåll velat göra troligt. Detta torde i viss mån ha berott därpå, att man tidigare haft ganska liten kännedom om våra fiskarters livsbetingelser och om de limnologiska förhållandena över huvud, och därför varit benägen att, så snart ingrepp ägt rum i ett vatten, anse detsamma skadligt för fiskbeståndet och fisket.

Å andra sidan har man icke heller från den motsatta sidan varit fri från överdrifter utan tvärtom ofta sökt bagatellisera fiskeskadorna och förringa ersättningskraven. En anledning härtill har nog varit och är kanske alltjämt den, att man från detta håll inte haft närmare kännedom om, hur utdömda ersättningsmedel använts, och vilka resultat föreskrivna åtgärder medfört. Sålunda har exempelvis framkastats, att utdömda medel endast fonderats, att fiskerimyndigheterna inte haft klart för sig huru de lämpligen skulle användas etc., och att det sålunda vore meningslöst att utdöma nya fiskeavgifter.

Det måste också rättvisligen erkännas, att visst fog funnits för en dylik uppfattning. Vår kännedom om de bästa vägarna för kompensation av skador på fisket genom ovanberörda företag har nämligen tidigare, som ovan nämnts, varit ganska ringa, varför man hellre velat fondera vissa belopp för kommande tider än genast använda dem på mer eller mindre osäkra åtgärder. I och med under de senare åren alltmera ökade kunskaper på fiskeområdet ha emellertid vägarna för lämpliga kompensationsåtgärder börjat klarna och vissa riktlinjer härför uppdragits.

Detta gäller särskilt fiskodlingsverksamheten. Medan under tidigare skeden inplanteringar och fiskodling bedrevs mera så att säga på måfå med ofta ty åtföljande dåliga resultat, har man under senare tider rationaliserat denna verksamhet och baserat den på fiskeribiologiska grunder. Numera uppgöres sålunda årligen inom varje hushållningssällskap en plan för fiskodlingen under nästföljande år, vilken plan skall vara godkänd av vederbörande fiskerintendent. Beträffande laxodlingen har en dylik plan redan år 1926 uppgjorts av lantbruksstyrelsen och i annat sammanhang varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

Som exempel på de goda resultat lyckade och rationellt utförda fiskinplanteringar kunna medföra skall här nämnas att 20 dylika inplanteringar i olika delar av landet och av olika fiskarter, vilka dragit en sammanlagd kostnad av c:a 1.800 kronor eller c:a 90 kronor för varje, givit upphov till nya fiskbestånd, varav den årliga avkastningen under en period av 5—10 år haft ett medelvärde av sammanlagt c:a 15.000 kronor, alltså endast för ett år närmare 8 gånger hela inplanteringskostnaden (Litt. 18¹).

Beträffande laxodlingen äro resultaten svårare att konstatera, enär odlingen hös oss i de flesta fall bedrivits i så liten skala att resultaten bortelimineras av de ofta mycket stora naturliga växlingarna i laxfiskets avkastning. I Rhen, där den naturliga laxleken numera spelar en mycket underordnad roll, har man däremot tydligt kunnat påvisa sambandet mellan odlingens omfattning och laxfångsten några år därefter. Detta har även varit fallet beträffande odling av laxöring i vissa mindre vattendrag i Danmark. I Nordamerika ha också utförts mycket brett lagda försök som åtminstone hittills visat att resultatet i utvandrande ungar vid laxodling (Alaska-laxarter) är 3 à 4 gånger så stort som vid naturlig lek (Litt. 14). Troligen komma även för Sveriges vidkommande att om några år föreligga siffror rörande denna fråga i samband med en betydligt ökad odling i vissa älvar de senaste åren och utförandet av vissa kontrollförsök över resultaten av odling och naturlig lek. Men även den hittillsvarande laxodlingen är i många av våra älvar av stor betydelse för kompensation av de skador som tillfogas rommen och ynglet såväl genom över-

¹ Hänvisning till i slutet upptagen litteratur.

byggnader och reglering av vattenståndet för kraftverksändamål som genom naturliga, ofta ogynnsamma vattenståndsväxlingar i älvarna.

Det torde ur ovan berörda synpunkter kunna vara av ett visst intresse för dem som genom sin verksamhet orsaka ingrepp i våra sjöar och vattendrag att få en överblick över utdömda ersättningsavgifter, avseende upphjälpanDET av fisket ur allmänna synpunkter. Enskilda fiskeskador äro givetvis i detta sammanhang utan intresse. Ej heller har hänsyn tagits till utgifter för laxtrappor, ålyngelledare, skyddsanordningar till hindrande av fiske å förbjudna områden m. m.

Det är sålunda de direkta fiskeavgifterna som i det följande bli föremål för behandling. Dessa fiskeavgifter kunna lämpligen uppdelas på fem grupper: 1) avgifter utdömda jäml. K. Maj:ts resolutioner ang. tillstånd till överbyggnad av kungsådra enl. bestämmelserna i 1880 års förordning om jordägares rätt över vattnet å hans grund¹ (före vattenlagen), 2) avgifter utdömda genom länsstyrelser och häradsrätters utslag vid tillstånd till flottning, mindre överbyggnader, sjöregleringar etc. enligt såväl nyssnämnda förordning som 1880 års förordning om allmän flottled. 3) avgifter utdömda jäml. vattenlagens 2 kap. 8 § vid tillstånd till byggande i vatten där fisken har sin gång m. m., 4) avgifter utdömda jäml. vattenlagens 2 kap. 10 § vid tillstånd till utförande av kraftverksbyggnader och sjöregleringar, samt 5) avgifter utdömda jäml. vattenlagens 6 kap. 9 § vid tillstånd till flottning. Jämte dessa finnas även några vid tillstånd till sjösänkningar m. m. av vederbörande vattendomstol efter synemännens förslag utdömda avgifter, närmast jämförbara med och nedan upptagna under 2:8-avgifter. .

Inom varje grupp behandlas i en första avdelning avgifternas art och storlek (vattenområde, plats, utslagets datum m. m.) samt i en senare deras användning och i största korthet de härmed uppnådda resultaten. Ehuru samma avgift sålunda behandlas på två platser, torde dock härigenom större reda och överskådlighet vinnas. Av samma skäl har införts numrering för vederbörande resolutioner och utslag jämte utdrag ur utslagen. Dessa ha städse uppförts i vanlig länsordning samt inom varje län i kronologisk ordning för resp. vattendrag. Utslag ha medtagits t. o. m. år 1935. Vad angår användningen har i de fall, då lantbruksstyrelsen omhänderhaft åtgärderna, mera detaljerade uppgifter lämnats. Där olika avgifter användas för samma ändamål, lämnas endast på ett ställe närmare redogörelse för användningen, medan på de övriga ställena hänvisning sker. Hänvisningar lämnas vidare till i slutet upptagen litteratur, i de fall där sådan föreligger rörande ifrågavarande avgift.

¹ Jmf. även K. K. 1899 ang. tillstånd av K. Maj:t till byggande i kungsådra.

I. Avgifter utdömda jämlikt Kungl. Maj:ts resolutioner angående tillstånd till överbyggande av kungsådra.

A. Avgifternas art och storlek.

Vid lämnat tillstånd till överbyggande av större vattendrag, där kungsådra ansågs av häradsrätten förefinnas, har K. Maj:t¹ städse föreskrivit bestämmelser till skydd för fisket i vattendraget, ofta i form av utgående avgifter. Dessa avgifter äro dels engångsbelopp, dels årliga och förvaltas för närvarande — enligt ursprungliga eller senare bestämmelser — av statskontoret (1, 15, 16, 18, 19, 21—26, 28, 30, 37—40), lantbruksstyrelsen (20, 31) eller vederbörande länsstyrelse (2—14, 17, 27, 29, 32—36, 41—42), alltid under särskilda titlar. I vissa fall får hela beloppet, i andra fall blott räntan tagas i anspråk. Årliga avgifter ha oftast utdömts för en viss period, och skall där efter avgiftens storlek av Kungl. Maj:t bestämmas för en ny period efter förslag av lantbruksstyrelsen. Sammanlagt uppgå de hittills inbetalade engångsbeloppen till 78.000 kr., medan de årliga avgifterna för år 1936 uppgå till kr. 13.889:75.

Uppsala län.

Dalälven, se under 18—20.

Östergötlands län.

1. *Motala ström*, Katrinefors, överbyggnad, 7/5 1909, kr. 7.500:— till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxodlingen i Motala ström.
2. *Motala ström*, Bergsbron, Norrköping, överbyggnad, 18/10 1918, kr. 500:— årligen till länsstyrelsen i Linköping för åtgärder till fiskets uppehållande i älven. Ny behandling genom vdst. 17/10 1923 och 8/2 1926, därvid avgiften fr. o. m. 1926 överförts till 2:10-avgifter (jmf. sid. 24 p. 1 och sid. 37 p. 2).
3. *Motala ström*, Duvedal, överbyggnad, 20/12 1918, årlig avgift för driften av genom sökanden anlagda uppfödningsdammar vid Borenhult. För åren 1922—1924: kr. 5.000:—, för åren 1925—1927: kr. 2.000:—, för åren 1928—30: kr. 3.500:—, för år 1931: kr. 1.000:— och för åren 1932—1935: kr. 3.500:—, allt enligt särskilda K. Maj:ts beslut årligen till länsstyrelsen i Linköping. Avgiften fr. o. m. år 1936 jämll. K. Maj:ts beslut 13/12 1935 fastställd till kr. 3.200:—.

¹ Jämll. ovannämnda 1880 års förordning och 1899 års kungörelse.

4. *Motala ström*, Fiskeby, överbyggnad, 15/10 1920, kr. 500:— årligen till länsstyrelsen i Linköping till åtgärder för fiskets uppehållande i Motala ströms vattenområde.
5. *Svartån*, Mjölorp, överbyggnad, 4/1 1918, kr. 200:—,
6. *Svartån*, Knutsbro, överbyggnad, 22/8 1919, kr. 200:—,
7. *Svartån*, Boxholm, överbyggnad, 15/4 1921, kr. 200:—, allt årligen till länsstyrelsen i Linköping för fiskodling och andra åtgärder till fiskets uppehållande i Svartåns vattensystem.
- Kalmar län. 8. *Emån*, Karlshammar, överbyggnad, 17/8 1917, kr. 300:— årligen till länsstyrelsen i Kalmar för laxodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i ån.
- Blekinge län. 9. *Mörrumsån*, Marieberg, överbyggnad, 30/8 1907, samt
10-11. *Mörrumsån*, Övre och Nedre Hemsjö, överbyggnader, 3/3 1911, vissa fallhöjdsavgifter m. m., sammanlagt utgörande kr. 1.789:75 årligen till länsstyrelsen i Karlskrona för laxodling i Mörrumsån.
12. *Mörrumsån*, Suskull, överbyggnad, 19/8 1915, kr. 600:— årligen till länsstyrelsen i Karlskrona till laxodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Mörrumsån.
- Kristianstads län. 13. *Helgeån*, Östanå, överbyggnad, 31/12 1917, kr. 250:— årligen till länsstyrelsen i Kristianstad för laxfiskets förbättrande i Helgeån. Ändrad till kr. 400:— jäml. Söderb. vdst. 12/4 1924 (jmf. sid. 25 p. 8).
14. *Helgeån*, Denningarum, överbyggnad, 17/12 1920, kr. 250:— årligen till länsstyrelsen i Kristianstad till åtgärder för fiskets uppehållande och förbättrande i Helgeån.
- Göteborgs o. Bohus samt Älvsborgs län. 15. *Göta älv*, Lilla Edet, överbyggnad, 20/12 1918, årlig avgift, vars belopp K. Maj:t framdeles skall bestämma. Överförd till 2:10-avgift. (Jmf. sid. 38 p. 10).
- Värmlands o. Skaraborgs län. 16. *Gullspångsälven*, Gullspång, överbyggnad, 15/11 1907, kr. 10.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till fiskodling och fiskets befrämjande i älven.

- Värmlands län. 17. *Klarälven*, Krakerud, överbyggnad, 15/10 1920, kr. 1.500:— årligen till länsstyrelsen i Karlstad för åtgärder till fiskets uppehållande i Klarälvens och Vänerns vattenområde. Avgiften för ny period 1936—1950 jäml. K. Maj:ts beslut 5/7 1935 bestämd till kr. 330:—.
- Uppsala län.¹ 18. *Dalälven*, Tyttboforsen, överbyggnad, 18/10 1907, kr. 10.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxodling i älven.
19. *Dalälven*, Lanforsen, överbyggnad, 16/12 1910, kr. 20.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxodling i älven.
20. *Dalälven*, Älvkarleby, överbyggnad, 18/4 1913, kr. 1.500:— årligen till lantbruksstyrelsen till driften av en av sökanden anlagd laxodlingsanstalt.
- Kopparbergs län. 21. *Dalälven*, Avesta storfors, överbyggnad, 24/9 1914, kr. 5.000:— samt
22. *Dalälven*, Avesta lillfors, överbyggnad, 24/9 1914, kr. 2.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Dalälven.
23. *Dalälven*, Forshuvudforsen, befrielse från laxtrappa, 22/11 1918, kr. 12.000:— i engångsavgift, kr. 1.500:— årligen till lantbruksstyrelsen att användas till fiskets förbättrande i älven.
- Gävleborgs län. 24. *Dalälven*, Storgysingen, överbyggnad, 20/10 1905, kr. 10.000:— och
25. *Dalälven*, Lillstupet, 5/8 1910, kr. 5.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till laxodling i älven.
26. *Ljusnan*, Bergvik, överbyggnad, 5/8 1910, kr. 5.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till laxodling i älven.
27. *Ljusnan*, Edängeforsen, överbyggnad, 31/12 1912, kr. 300:— årligen till länsstyrelsen i Gävle att användas till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Ljusnan.

¹ Det har ansetts lämpligt att behandla Dalälven på ett och samma ställe.

28. *Ljusnans* utlopp ur sjön Marmen, överbyggnad, 31/12 1914, kr. 1.200:— årligen till länsstyrelsen i Gävle att användas till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Ljusnan. Ny behandling jäml. Mellanb. vdst. 16/11 1931, överbyggnad vid Höljebro. Avgiften oförändrad. Ingen ytterligare avgift utdömd.
29. *Ljusnan*, Rensbyn, överbyggnad, 9/3 1917, kr. 600:— årligen till länsstyrelsen i Gävle till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Ljusnan.
30. *Gavleån*, Kycklinge, överbyggnad, 8/10 1910, kr. 5.000:—, därest uppgång för lax beredes från Saltsjön, till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxfisket i ån.
31. *Gavleån*, Tolvfors, överbyggnad, 22/5 1917, kr. 200:— årligen till lantbruksstyrelsen till inplantering av ålyngel eller vidtagande av andra åtgärder till fiskets befrämjande i Gavleån.
32. *Gavleån*, Strömdalen, befrielse från laxtrappa, 10/5 1918, kr. 200:— årligen till länsstyrelsen i Gävle till fiskets befrämjande i Gavleån.
- Västernorrlands län. 33. *Ljungan*, Skallböleforsen, överbyggnad, 15/11 1912, kr. 1.000:— årligen till länsstyrelsen i Härnösand till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Ljungan.
34. *Ljungan* Johannisbergforsen, överbyggnad, 1/2 1918, kr. 2.200:— årligen till länsstyrelsen i Härnösand till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Ljungan.
- Jämtlands län. 35. *Faxälven*, utloppet ur Fångsjön, överbyggnad, 9/3 1917, kr. 50:— för varje meter fallhöjd årligen till länsstyrelsen i Östersund till laxodling och andra åtgärder till fiskets uppehållande i Faxälven. Sedermera särskild 2:10-avgift vid ny behandling av vdst. (jmf. sid. 39 p. 20).
36. *Indalsälven*, Hissmofors, överbyggnad, 4/1 1918, kr. 500:— årligen till länsstyrelsen i Östersund för fiskodling och andra åtgärder till fiskets upphjälpande.

- Västerbottens län. 37. *Ume älv*, Norrfors och Sörfors, överbyggnad, 5/8 1910, kr. 8.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxodlingen i älven.
38. *Ume älv*, Klabböle och Baggböle, överbyggnad, 28/10 1910, kr. 8.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till befrämjande av laxodlingen i älven.
- Norrbottens län. 39-40. *Pite älv*, Sikfors, överbyggnad, 17/2 1911, kr. 6.000:— och 1/6 1917, kr. 3.000:— till statskontoret. Räntan skall användas till laxodling i älven.
41. *Pite älv*, Storselforsen, överbyggnad, 14/4 1917, kr. 350:— årligen till länsstyrelsen i Luleå att användas till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Pite älv.
42. *Råne älv*, Rånbyn, överbyggnad, 4/6 1920, kr. 165:— årligen till länsstyrelsen i Luleå för åtgärder till fiskets uppehållande i vattenområdet.

B. Användning.

Rörande den närmare användningen av här ifrågavarande kungsådreavgifter, som alla äro avsedda för resp. vattendrag, har i regel K. Maj:t förbehållit sig bestämmanderätten. I övriga fall (2—7, 13, 14, 17, 20, 23, 31, 32, 34—36, 42) är detta, oberoende av vilken myndighet som förvaltar avgifterna, redan i resolutionen överlåtet på lantbruksstyrelsen.

1. *Motala ström*, Katrinefors. Avgiften har ej inbetalts, enär byggnaden ej kommit till utförande.

2. *Motala ström*, Bergsbron. Medlen ha fonderats hos länsstyrelsen i Linköping för framtida användning i samband med ordnande av lax- och laxöringodling i nedre Motala ström. Behållning 30/6 1935 kr. 6.500:—.

3. *Motala ström*, Duvedal. Medlen ha använts till bestridande av kostnaderna för uppfödning av laxöringyngel i samband med fiskodlingen vid Borens hults fiskodlingsanstalt. Vattenfallsstyrelsen har här anlagt uppfödningssdammar, dels i egen regi, dels genom inbetalande av härför nödiga belopp till lantbruksstyrelsen (jmf. sid. 24 och 29, p. 2). Inalles finnas 25 större och mindre dammar (jmf. sid. 50 p. 30). Under åren 1923—1935 ha från dessa utplanterats följande mängder ensomriga och tvåsomriga öringungar: 1923 — 12.000, 1924 — 5.850, 1925 resp. 7.110 och 3.020, 1926 resp. 11.530

och 4.500, 1927 resp. 29.600 och 1.020, 1928 resp. 37.120 och 4.070, 1929 resp. 36.000 och 5.300, 1930 resp. 39.900 och 2.320, 1931 resp. 42.970 och 2.975, 1932 resp. 26.540 och 9.105, 1933 resp. 25.000 och 1.465, 1934 resp. 28.500 och 685, 1935 resp. 20.370 och 3.125. Antalet har under de senare åren varit något mindre än förut dels beroende på glesare besättning i dammarna för uppnående av högre medelvikt, dels på grund av relativt stora förluster i samband med hög vattentemperatur och otillräcklig vattentillgång för ett ökat antal dammar.

Genom nyssnämnda utsättning av större fisk har till en viss grad de skadliga verkningarna på laxöringens lek- och uppväxtplatser genom Motala kraftverksbyggnader och de i Motala ström företagna rensningsarbetena kunnat bortelimineras. Säkert hade Vätterns laxöringbestånd, om denna fiskodling ej funnits, gått tillbaka i långt högre grad än nu varit fallet. Samtidigt har erhållits material för märkning för besvarande av frågorna, dels vilka vandringar örningen företager i Vättern, och i vilken grad Vätterns öringsfiske är baserat på Motala ströms laxöringbestånd, dels huruvida ensomriga laxöringungar kunna utsättas direkt i sjön, varigenom de störande förhållandena i strömmen kunde undvikas. Beträffande den första frågan ha redan resultat uppnåtts, som visat att vätteröringen består av flera lokalraser, hemmahörande i de olika av- och tilloppen, därvid Motala ströms öring helt dominerar i Vättern (Litt. 9, 19, 26).

4. *Motala ström*, Fiskeby. = 1.

5—7. *Svartån*, Mjölorp m. fl. Medlen ha, sammanslagna med 2:8-medel (jmf. sid. 25 p. 4) jäml. olika lantbruksstyrelsens beslut överlämnats till Östergötlands l. hskp för att med kr. 2.900:— användas till bestridande av anläggnings- och med årligen kr. 650:— till driftkostnader för en fiskodlingsanstalt vid sjön Sommen. Anstalten uppfördes hösten 1934 och beräknas få stor betydelse för Sommen och Svartåns vattensystem (Litt. 96). Återstående behållning 30/6 1935 kr. 9.500:—.

8. *Emån*, Karlshammar. Jäml. K. Maj:ts beslut den 16/3 1934 användas medlen årligen för inköp och utsättning av havslaxöringyngel i Emån, varigenom redan goda resultat uppnåtts. Möjligen kommer i framtiden en mindre kläckningsanstalt att anläggas, vartill den under åren före 1934 uppkomna behållningen å c:a kr. 5.000:— skulle tagas i anspråk.

9—11. *Mörrumsån*, Marieberg m. fl. Jäml. K. Maj:ts beslut den 12/4 1912 ha medlen använts dels — i ringa omfattning — till bestridande av driftkostnaderna vid laxodlingen i Mörrumsån, dels genom länsstyrelsens i Karlskrona förmedling med sammanlagt kr. 17.431:60 för uppförande av en lax-

yingeldamm om 3 hektar vid Mieån i och för uppfödning av yngel från Mörrumsån och med kr. 4.168:04 för anläggning av ny avelslaxbassäng vid Mörrum. Behållning 30/6 1935 kr. 7.675:92.

12. *Mörrumsån*, Suskull. = 1.

13. *Helgeån*, Östanå. Medlen ha, sammanslagna med 2:8-medel, jäml. olika lantbruksstyrelsens beslut fr. o. m. år 1931 med kr. 500:— årligen använts till driften av Östanå fiskodlingsanstalt vid Helgeån (jmf. sid. 25 p. 7, 8, 10 och sid. 48 p. 18). Anstalten äges och drives av Föreningen för odling av laxfiskar, och ha utsättningarna av laxöringyngel¹ medfört mycket goda resultat (Litt. 18). Återstående behållning 30/6 1935 kr. 4.300:—.

14. *Helgeån*, Denningarum. Avgiften har ej inbetalts, enär byggnaden ännu ej kommit till slutgiltigt utförande.

15. *Göta älv*, L:a Edet. Medlen utgå jäml. särskilda K. Maj:ts beslut (jmf. sid. 38 p. 10) såsom 2:10-avgifter.

16. *Gullspångsälven*, Gullspång. Jäml. K. Maj:ts beslut den 13/9 1912 och 4/5 1917 har ränteavkastningen använts för bekostande av tillsyn över laxfisket i Gullspångsälven och såsom bidrag till driftkostnaderna vid Gullspångs laxodlingsanstalt (jmf. i övrigt sid. 30 p. 19 och sid. 47 p. 10).

17. *Klarälven*, Krakerud. Medlen ha till en del använts för bekostande av olika försök rörande laxens uppgång i laxtrappan vid Dejefors samt upptransport av lax förbi kraftverken i Klarälven, (härvid har även Uddeholmsbolaget frivilligt deltagit på grund av överbyggande av Klarälven vid Munkfors, där bestämmelser till fiskets skyddande hittills ej fastställts), men huvudsakligen fonderats i avvaktan på utredning rörande omorganisation av laxodlingen inom länet. Återstående behållning 30/6 1935 kr. 20.890:91. Då laxtrappan ej syntes fungera på önskvärt sätt och då upptransporterna syntes lyckas bra har jäml. Västerb. vdst:s beslut den 18/11 1933 Dejeforsbolaget under viss period befriats från skyldighet att hålla laxtrappa och i stället ålagts uppflytta viss mängd lax förbi Dejefors (Litt. 30, 98).

18. *Dalälven*, Tyttboforsen. = 1.

19. *Dalälven*, Lanforsen. Jäml. K. Maj:ts beslut den 20/11 1931 ha dessa medel sammanslagits med avgifter under 21, 24 och 25 under den gemensamma titeln »särskilda medel för statens laxodlingsanstalt vid Älvkarleby m. m.». Räntebehållningen skall användas till bestridande av driftkostnaderna vid Älvkarleby laxodlingsanstalt ävensom, därest så prövas lämpligt, till bestridande av kostnader för andra åtgärder till fiskets upphjälpande

¹ Dylik omplantering har pågått redan något tidigare.

inom Dalälvens vattensystem. Avgifterna ha hittills använts till bestridande av driftkostnaderna vid Älvkarlebyanstalten. Sammanlagda räntan c:a kr. 2.800:—.

20. *Dalälven*, Älvkarleby. Medlen ha använts till bestridande av driftkostnaderna vid en av vattenfallsstyrelsen jäml. bestämmelser i samma resolution anlagd, under lantbruksstyrelsens ledning ställd laxodlingsanstalt vid Älvkarleby. Under de senaste åren ha utplanterats följande mängder lax- och laxöringyngel: 1927 41.800 resp. 84.000, 1928 841.800 resp. 7.200, 1929 561.300 resp. 101.700, 1930 624.800 resp. 405.800, 1931 817.729 resp. 138.307, 1932 811.000 resp. 119.000, 1933 — 1.791.400, 1934 — 2.045.300, 1935 1.025.200 resp. 9.850. På grund av de för laxens fortplantning besvärliga vattenståndsregleringarna har utan tvivel denna laxodling varit av mycket stort värde och även kommit till synes i en rikligare tillgång på lax de senare åren. Inom en nära framtid kommer odlingen även att kombineras med uppfoädnings av laxyngel i dammar (se punkt 23). Litt. 8, 13, 14, 20, 35, 74, 85, 91.

21. *Dalälven*, Avesta storfors. Se 19.

22. *Dalälven*, Avesta lillfors. = 1.

23. *Dalälven*, Forshuvudforsen. Jäml. K. Maj:ts beslut den 6/2 1931 skola dessa medel tillika med vissa avgifter jäml. 2 kap. 8 § vattenlagen (jmf. sid. 27—28 p. 27—32) av lantbruksstyrelsen överlämnas till statskontoret för att där under rubriken »särskilda medel för befrämjande av fisket i Dalälvens vattensystem» göras räntebärande. Medlen ha av lantbruksstyrelsen delvis tagits i anspråk för laxodlingen vid Älvkarleby, däribland för vissa försök med uppfoädnings av laxyngel från anstalten i dammar vid Harviks fiskodlingsanstalt samt delvis, på framställning av Kopparbergs l. hskp, anslagits till diverse åtgärder för fiskets upphjälpande inom Dalälvens vattensystem. Sålunda beviljades för vardera av åren 1932 till 1935 härför kr. 3.000:—. Enligt hskpt:s berättelser ha bidragen använts för anskaffande av gädd- och sikkläckningsglas, bekostande av vissa inplanteringar, lämnande av organisationsbidrag till föreningar m. m. och medfört ett starkt uppsving av föreningsverksamheten och fiskodlingen inom länet. Inom kort kommer en del av dessa medel att tagas i anspråk för anläggning av en laxyngeldamm vid Hyttön, Älvkarleö, vartill dessutom Kungl. Maj:t anvisat bidrag från reservationsanslaget för statliga och kommunala reservarbeten. Behållning 30/6 1935 kr. 40.747:50.

24—25. *Dalälven*, Storgysingen m. fl. Jäml. K. Maj:ts beslut den 6/8 1915 har räntan använts till bestridande av driftkostnaderna vid Älvkarleby laxodlingsanstalt. Senare sammanslagna med medel under 19.

26. *Ljusnan*, Bergvik. Jäml. K. Maj:ts beslut den 27/6 1927 har den fonderade räntebehållningen till en del använts till bestridande av kostnaderna för ordnande av laxromanskaffning i Ljusnan samt den årliga räntan till kostnaderna för romtransporter och utplantering av yngel i Ljusnan. Kläckningen har hittills skett i den närbelägna Älvkarleby laxodlingsanstalt. Årligen har i övre delarna utplanterats 200.000—450.000 yngel, och synes detta ha medfört en relativ ökning av laxmängden i övre Ljusnan. Räntan c:a kr. 450:—.

27. *Ljusnan*, Edängeforsen. = 1.

28. *Ljusnan*, Marmen. Jäml. K. Maj:ts beslut den 8/4 1932 skola medlen överlämnas till statskontoret för att disponeras av lantbruksstyrelsen. Medlen (första inbetalningen år 1931) ha fonderats för att användas för anläggning av en laxodlingsanstalt vid Ljusnan. Behållning 30/6 1935 kr. 5.229:11.

29. *Ljusnan*, Rensbyn. = 1.

30. *Gavleån*, Kycklinge. Avgiften har ej inbetalts, enär uppgång för lax ej beretts vid nedanför belägna dammbyggnader.

31—32. *Gavleån*, Tolvfors, Strömdalen. Medlen ha använts till årliga inplanteringar av ålyngel i Gavleåns vattensystem (150—200 kg å 70—80 st. yngel per år), varigenom enligt uppgift ålfisket förbättrats i dessa vatten (jmf. sid. 22 p. 14).

33. *Ljungan*, Skallböleforsen. = 1.

34. *Ljungan*, Johannisbergforsen. Medlen ha jämte andra hos länsstyrelsen i Härnösand inestående fiskeavgiftsmedel (jmf. sid. 28 p. 37, 39, 40) jäml. olika lantbruksstyrelsens beslut använts dels med sammanlagt kr. 25.590:— till inköp av markområde och anläggning av en laxyngeldamm vid Nolby, dels med kr. 24.000:— i engångs- och kr. 5.775:— i årliga bidrag anvisats till Västernorrlands läns hskp för anläggning och drift av en laxodlingsanstalt vid Ovansjö i Njurunda sn. och dels med högst kr. 23.500:— anvisats till Västernorrlands läns hskp såsom bidrag till kostnaderna för omändring av Konnsjön i södra Medelpad till laxyngeldamm, vartill kommunen erhållit bidrag från reservationsanslaget för statliga och kommunala beredskapsarbeten. Från Nolbydammen har under åren 1931—35 utplanterats resp. 20.000, 56.400, 51.000, 42.260 och 59.400 st. ensamrigna laxungar. Fiskodlingsanstalten vid Ovansjö är även sedan några år i gång, och arbetena vid Konnsjön ha avslutats under våren 1936. Laxfisket i Ljungan har under senaste år visat en påtaglig uppgång. Behållning 30/6 1935 kr. 35.926:72 (inklusive ovannämnda anvisade belopp å högst kr. 23.500:—).

35. *Faxälven*, Fångsjön. Medlen ha hittills fonderats i avvaktan på utredning rörande anläggning av en central fiskodlingsanstalt inom Jämtlands län i samband med för närvarande pågående planläggning av fiskodlingsverksamheten därstädes. Behållning 30/6 1935 kr. 2.380:—.

36. *Indalsälven*, Hissmofors. = 35. Behållning 30/6 1935 kr. 8.000:—.

37. *Ume älv*, Norrfors. Då byggnaden först kommit till utförande i samband med ändrat förslag, som föranlett vattendomstolens prövning, (jmf. sid. 39 p. 23) ha några avgifter ej inbetalts.

38. *Ume älv*, Klabböle. = 1.

39—40. *Pite älv*, Sikfors. Jäml. K. Maj:ts beslut den 9/7 1926 har den uppkomna räntebehållningen c:a kr. 5.725:— samt den årliga räntan använts såsom bidrag till uppförande och drift av Norrbottens läns hskp:s laxodlingsanstalt vid Kusträsk nära Boden. Behovet av en laxodlingsanstalt i övre Norrland har länge varit stort och, när en dylik anstalt planerades för Lule älv, ansågs lämpligt att verksamheten vid densamma blev gemensam för Lule och Pite älvar. Räntan c:a kr. 500:— (jmf. sid. 47 p. 8, 48 p. 17, 52 p. 43 och 63 p. 32).

41. *Pite älv*, Storselforsen. = 1.

42. *Råne älv*, Rånbyn. Avgiften har ej inbetalts, men under år 1935 infordrats av länsstyrelsen. Dammägaren har hos K. Maj:t begärt befrielse från utbetalande av tidigare årsavgifter. Medlen torde komma att användas vid fiskodlingens ordnande för Råne älvs vattensystem i samband med användning av för denna älv utdömda flottningsavgifter (jmf. sid. 58 och 62 p. 31).

II. Avgifter utdömda genom utslag av länsstyrelser och häradsrätter före vattenlagens tillkomst.

A. Avgifternas art och storlek.

I vissa fall har vid lämnat tillstånd till utförande av sådana åtgärder i vattendragen, som orsakat ingrepp i fiskeförhållandena, särskilt beträffande flottning, av vederbörande länsstyrelse eller häradsrätt¹ (hovrätt) utdömts avgifter för kompensation av de skador fisket åsamkats genom vederbörande företag. Dessa avgifter äro årliga, i två fall dock engångsbelopp (3, 4) och förvaltas nu av statskontoret (3, 4, delvis 15), lantbruksstyrelsen (13, 14, 16), vederbörande länsstyrelse (11, delvis 15) eller hushållningssällskap (1, 2, 5—10, 17, 18) samt i ett fall av en kommunalnämnd (12). Då avgifterna utgå olika för olika år, och delvis numera ingå i 6:9-avgifter är det ej möjligt att ange deras sammanlagda belopp.

- Kronobergs län. 1. *Helgeån* med bivatten, flottning, länsst. 9/5 1914, 1/5 öre per flottgodsenhet årligen till Kronob. l. hskp för fiskets befrämjande i vattendraget.
2. *Torpaån* mellan Vitasjön och Ivlaån, flottning, länsst. 9/5 1914, 1/5 öre per flottgodsenhet årligen till Kronob. l. hskp för fiskets befrämjande. Ingå numera i 6:9-avgifter (se sid. 56 p. 6).
- Älvsborgs län. 3. *Öresjöarna* och *Tolken*, Viskan, värdering av skador i samband med reglering av vattenavrinningen, Göta Hovrätt 4/6 1913, kr. 10.000:— till lantbruksstyrelsen, jäml. K. Maj:ts beslut den 13/5 1921 överlämnat till statskontoret. Räntan skall användas till åtgärder för fiskets upphjälpande i sjöarna.
4. Sjön *Tolken*, Viskan, reglering av vattenavrinningen, Ås häradsrätt 3/8 1917, kr. 8.000:— till lantbruksstyrelsen, jäml. K. Maj:ts beslut den 3/12 1926 överlämnat till statskontoret. Räntan skall användas till åtgärder för fiskets befrämjande i sjön Tolken.
- Värmlands län. 5. *Klarälven*, flottning, såväl flera länsst:s utslag 1915—1920 som frivilligt, sammanlagt kr. 2.800:— årligen till länsst. i Värml. l. för vidare överlämnande till hskpt för fiskets befrämjande i Klarälvens vattenområde.

¹ Jäml. ovannämnda 1880 års förordningar.

- Ingå numera i 6:9-avgifter (se sid. 57 p. 16) med undantag av biflödet Varån, länsst. 31/12 1920, kr. 174:64 årligen till hskpt.
6. *Norsälven* och *Frykensjöarna* med bivatten, flottning, länsst. flera utslag 1915—1920, sammanlagt kr. 1.300:— årligen till Värml. l. hskp för fiskets befrämjande i Norsälvens vattenområde. Ingå numera i 6:9-avgifter (se sid. 57 p. 18).
 7. *Ranån*, flottning, länsst. 8/9 1917, kr. 30:— årligen till Värml. l. hskp för fiskevårdsåtgärder inom vattendraget.
 8. *Jösseälven* med bivatten, flottning, länsst. 9/10 1917, m. fl. utslag kr. 470:— årligen till Värml. l. hskp för fiskevårdsavgifter i Jösseälven. (Därjämte vissa tillfälliga avgifter.)
 9. *Stora Gla*, flottning, länsst. 22/6 1919, kr. 100:— årligen till Värml. l. hskp för fiskevårdsåtgärder i sjön.
 10. *Barlingshultsälven* och *Ulvsjöbäcken* (Byälven), flottning, länsst. 22/6 1911, kr. 100:— årligen till Värml. l. hskp för fiskevårdsåtgärder inom vattendragen.
- Värml. o. Kopparbergs län.
11. *Halgån* m. fl. vatten, tillhörande Klarälvens vattensystem, flottning, länsst. gemensamt 31/3 1921, kr. 110:— årligen till länsst. i Värml. l. för fiskets upphjälpande inom området.
 12. *Femtån*, flottning, länsst. gemensamt 31/12 1909, kr. 100:— årligen till kommunalnämnderna i Lima och Malungs socknar till åtgärder för upphjälpande av fisket i Femtån. Ingå numera i 6:9-avgifter (se sid. 57 p. 16).
- Kopparbergs län.
13. Sjön *Hovran*, Dalälven, flottning, länsst. 17/9 1917, kr. 300:— årligen till lantbruksstyrelsen för upphjälpande av fisket i sjön.
- Gävleborgs län.
14. *Gavleån*, Mackmyra, överbyggnad, Gästrikl. östra häradsrätt 25/11 1918, visst belopp till lantbruksstyrelsen för inplantering av ålyngel i Gavleån. Avgiften fastställd av lantbruksstyrelsen 30/11 1927 till kr. 100:— årligen, räknat fr. o. m. år 1921.

- Jämtlands län. 15. *Indalsälven*, flottning, länsst. 3/5 1916, kr. 9.000:— i engångsavgift samt kr. 2.000:— årligen till länsst. i Jämtl. l. för överlämnande till lantbruksstyrelsen för anläggning och drift av en laxodlingsanstalt. Viss del av beloppet jäml. K. Maj:ts beslut den 2/9 1916 förvaltat av statskontoret (jmf. sid. 23).
16. *Indalsälven*, Krångede, överbyggnad, Ragunda häradsrätt 11/4 1921, kr. 500:— årligen till lantbruksstyrelsen för fiskodling och andra åtgärder för fiskets främjande i de av kraftverket berörda fiskevattnen.
- Västerbottens län. 17. Sjön *Örträsket*, flottning, länsst. 22/2 1923, kr. 200:— årligen till Västerb. l. hskp för fiskevårdsåtgärder i sjön.
- Västernorr. o. Västerbott. län. 18. Härtill komma från vissa flottningföreningar inbetalda, frivilliga bidrag till hskpn i Västernorr. l. och Västerbott. l. med sammanlagt årligen¹ resp. omkr. kr. 2.900:— (Ångermanälven kr. 2.000:—, Gide-Husumälvar c:a kr. 880:—) och kr. 9.000:— (Lögde älv c:a kr. 450:—, Öre älv c:a kr. 1.430:—, Hörneån c:a kr. 260:—, Ume älv c:a kr. 6.250:—, Tavleån c:a kr. 77:—, Sävar- och Täfteån c:a kr. 500:—).

B. Användning.

Beträffande den närmare användningen av nu ifrågavarande medel, som alla äro avsedda för resp. vattendrag, har ibland lantbruksstyrelsen (3, 4, 13—16), i flertalet fall vederbörande hushållningssällskap (1, 2, 5—11, 17, 18) samt i ett fall en kommun (12) erhållit bestämmanderätt.

1. *Helgeån*. Medlen ha inbetalts och årligen av hskpt använts för olika fiskevårdsåtgärder i vattensystemet.

2. *Torpaån*. = 1.

3. *Öresjöarna*. Medlen ha använts för upptagande av gäddyngeldiken. Räntan c:a kr. 660:—.

4. *Tolken*. Medlen ha använts för inplantering av gädda och sik. Räntan c:a kr. 400:—.

5. *Klarälven*. Jäml. särskilt K. Maj:ts beslut den 17/9 1927 (beroende på att avgifterna av länsstyrelsen bokförts såsom 6:9-avgifter) ha medlen,

¹ Dock icke alla år.

sammanslagna med medel under punkt 11, använts dels med kr. 6.500:—, till anläggning av en laxyngeluppfödningssdam vid Önnerud, nära Karlstad, dels med kr. 1.000:— årligen till driften av nämnda damm. Behållning gemensamt med 6:9-avgifter, se sid. 61 p. 16.

6. *Norsälven*. Medlen ha använts till sikkläckningsanordningar vid Rottneros, Frykensäarna, till bekostande av sikkläckning i fiskodlingsanstalten vid Sandgrund samt till inplantering av gös och ål i Frykensäarna, utläggning av lekvasar för gös samt upprensning av genom barkavfall igenslammade siklekplatser. Särskilt inplanteringen av gös har givit ett mycket gott resultat. Behållning gemensamt med 6:9-avgifter, se sid. 62 p. 18.

7. *Ranån*. Medlen ha använts till inplantering av ålyngel i Ransjön samt till upptagande av diken på de vid uppdamning översvämmande stränderna för underlättande av gäddynglets nedgång vid tappning.

8. *Jösseälven*. Medlen ha använts till anordnande av fiskeritillsyn, anläggning av en mindre gäddyngeldamm, upptagande av gäddyngeldiken, inplantering av gös, sutare, ål, röding och laxöring samt utläggande av risvasar. Behållning 30/6 1935 kr. 1.371:19.

9. *Stora Gla*. Medlen ha ej kommit till användning, enär ärendet blivit föremål för förnyad behandling inom länsstyrelsen.

10. *Barlinghultsälven*. Medlen ha använts till olika fiskinplanteringar. Behållning 30/6 1935 kr. 149:98.

11. *Halgån*. = 5.

12. *Femtån*. Medlen ha fonderats i avvaktan på uppdelning av desamma mellan hskpn.

13. *Hovran*. Medlen ha fonderats i avvaktan på utdömandet av fiskeavgifter jäml. vattenlagen 6 kap. 9 § (flottningsskador å fisket) för hela Dalälvens vattensystem, då de beräknas skola användas i ett sammanhang. Behållning 30/6 1935 kr. 4.000:—.

14. *Gavleån, Mackmyra*. Medlen ha använts till årliga inplanteringar av ålyngel i Gavleåns vattensystem (jmf. sid. 17 p. 31—32).

15. *Indalsälven*. Medlen ha använts dels för uppförande av en laxodlingsanstalt vid Kvarnbäcken, Stadsforsen, Indalsälven, dels för bestridande av driftkostnaderna vid densamma (jmf. sid. 48 p. 17). Verksamheten här har under årens lopp utvidgats såväl beträffande utökning av kläckningen som i synnerhet uppfödning av ynglet i tråg, vilket på grund av goda vattenbetingelser (källbäck med normalt högst + 15 à 16° C. under högsommaren och

pH=7,6) lämnar utmärkta resultat. Under åren 1931—35 ha utplanterats följande mängder laxyngel och ensamriga ungar: 1931 resp. 384.860 och 18.590, 1932 resp. 110.800 och 16.200, 1933 resp. 260.200 och 26.500, 1934 resp. 357.100 och 49.140 samt 54.650 laxöringyngel, 1935 resp. 358.500 och 39.530 samt 35.730 laxöringyngel. Enär medlen icke omedelbart kommo till användning har uppstått en behållning 30/6 1935 av kr. 8.858:13, jäml. K. Maj:ts beslut den 2/9 1916 förvaltd av statskontoret (Litt. 13, 91).

16. *Indalsälven*. Avgiften har först inbetalts under år 1935, enär arbetena ej tidigare påbörjats.

17. *Örträsket*. Medlen ha, sammanslagna med ovan nämnda frivilliga flottningsavgifter för samma län, delvis använts till bekostande av hskpt:s årliga fiskodlingsverksamhet¹, delvis fonderats för att användas till anläggning av fiskodlingsanstalter inom länet (jmf. 18). En del av dessa medel ha sålunda jämte erhållna 2:10-medel (jmf. sid. 52 p. 48) använts för anläggning av en lax- och sikodlingsanstalt vid Umeå lantbruksskola samt en fiskodlingsanstalt vid Slussfors i Lappmarken. För närvarande planeras anläggning av ytterligare anstalter inom länet.

18. *Div. älvar*. Medlen ha av vederbörande hskp enligt eget gottfinnande dels använts för av dem bedriven fiskodlingsverksamhet (Västernorr. l.), (jmf. sid. 52 p. 48) dels fonderats (Västerbott. l. hskp). Behållning 30/6 1935 (Västerbott. l. hskp) gemensamt med 17, kr. 36.485:55.

¹ Därvid flera inplanteringar i Örträsket.

III. Avgifter utdömda jämlikt vattenlagens 2 kap. 8 § m. m.

A. Avgifternas art och storlek.

Vattenlagens 2 kap. 8 § föreskriver skyldighet att vid byggande i vatten, där fisken har sin gång, uppföra fiskvägar eller andra anordningar för fiskets bestånd m. m. ävensom ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter i övrigt som må erfordras till skydd för fisket. I många fall ha med stöd av denna § vattendomstolarna, dels vid sidan av direkta åtgärder, dels enbart, utdömt avgifter, avsedda till kompensering av genom respektive företag orsakade skador å fisket, och då icke endast beträffande vandringsfisk utan också beträffande skador å fisket i sjöar genom sjöregleringar.

Nämnda avgifter ha utdömts efter mycket olika grunder. Ibland avse de blott engångsbelopp, oftast åter årliga belopp, som skola utgå för all framtid, stundom bådadera. I ett fall har utdömts engångsbelopp, varav blott räntan får användas (15). Efter framställning från lantbruksstyrelsen har K. Maj:t genom beslut den 22/5 1936 förordnat att 2:8-avgifter skola överföras till statskontorets förvaltning under rubriken »Vattenavgifter för befrämjande av särskilda fiskeriändamål» och med undertitlar för resp. vattendrag samt göras räntebärande. Sammanlagt uppgå de inbetalade engångsbeloppen till kr. 94.205:—, medan de årliga avgifterna för år 1936 uppgå till kr. 15.050:—.

Östergötlands
län.

1. *Motala ström*, Bergsbron, Norrköping, befrielse från laxtrappa, Söderb. vdst. 17/10 1923, särskild 2:10-avgift, därjämte fortfarande skyldighet att betala jäml. tidigare K. Maj:ts resolution föreskriven årlig avgift å kr. 500:— (jmf. sid. 9 och 13 p. 2). Alltså ingen ny 2:8-avgift.
2. *Motala ström*, Motala, uppdämning av strömmen mellan Boren och Vättern till Vätterns nivå, Söderb. vst. 9/8 1926 (K. Maj:ts tillstånd till ifrågavarande reglering av Vättern 21/8 1925), kr. 20.000:— till lantbruksstyrelsen för anläggning av ytterligare laxöringdammar vid Borenhults fiskodlingsanstalt samt event. intill kr. 35.000:— för ordnande av vattenledning från strömmen till anstalten (jmf. sid. 13 p. 3).
3. *Sjön Glan*, reglering av vattnets avrinning, Söderb. vdst. 20/3 1933, kr. 400:— årligen till länst. i Linköping för fiskets uppehållande i sjön Glan.

4. *Svartån*, Odensfors och Kungskvarn, dammbyggnad, Söderb. vdst. 28/6 1920, kr. 50:— årligen till länsst. i Linköping för fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Svartåns vattensystem. Därjämte skyldighet att inplantera viss mängd fisk.
 5. *Sjön Bellen* (Emån), reglering av vattnets avrinning Söderb. vdst. 12/12 1919, kr. 200:— årligen till Jönköp. l. hskp:s fiskeristyrelse för sikfiskets förbättrande i Bellen.
- Jönköpings län.
6. *Silverån*, Hällefors, avledande av vatten till fabrik, Söderb. vdst. 31/12 1934, kr. 200:— årligen till länsst. i Kalmar för åtgärder till tryggande av fiskets bestånd inom Silveråns vattensystem.
- Kristianstads län.
7. *Helgeån*, Knislinge, stängning av laxtrappa, Söderb. vdst. 4/7 1921, kr. 250:— jäml. vdst. 18/11 1925 ändrat till kr. 600:— årligen till länsst. i Kristianstad för fiskets befrämjande i Helgeån.
 8. *Helgeån*, Östanå, befrielse från laxtrappa, Söderb. vdst. 12/4 1924, kr. 400:— årligen till länsst. i Kristianstad för befrämjande av fisket i vattendraget (jmf. sid. 10 p. 13).
 9. *Helgeån*, Bonnarp, dammbyggnad, Söderb. vdst. 11/2 1928, kr. 150:— årligen till länsst. i Kristianstad för fiskets befrämjande i Helgeån.
 10. *Helgeån*, Torsebro, därest stängning sker av laxtrappa, Söderb. vdst. 12/12 1927, fastställt genom V. överdst. 6/7 1928, kr. 400:— årligen till länsst. i Kristianstad för fiskets befrämjande i Helgeån.
- Hallands län.
11. *Ätran*, Ätrafors, befrielse från laxtrappa, Västerb. vdst. 15/12 1928, fastställt genom V. överdst. 14/6 1929, kr. 500:— årligen till länsst. i Halmstad till stödjande av laxodlingen i Ätran.
 12. *Högvadsån*, Okome, dammbyggnad, befrielse från laxtrappa, Västerb. vdst. 19/5 1934, kr. 300:— årligen till länsst. i Halmstad för stödjande av den i vattensystemet bedrivna laxodlingen.

- Göteborgs och Bohus län. 13. *Sävedån*, Jonsered, ändring i bestämmelser ang. laxtrappa, Västerb. vdst. 15/6 1935, kr. 850:— till statskontoret för insättning av laxungar i vattendraget.
- Älvsborgs län. 14. *Hälltorpsjön, Stora Sandsjön, Vimmersjön* m. fl. sjöar, dammbyggnad och reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 17/3 1930, kr. 343:— till statskontoret för befrämjande av fisket i Vimmersjön.
15. *Gösjön, Gesebysjön och Öresjön*, reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 22/3 1930, fastställt genom V. överdst. 30/12 1930, kr. 165:— för Gösjön, resp. kr. 640:— (ev. kr. 1.300:— vid ytterligare sänkning) för Gesebysjön och Öresjön, allt till statskontoret, varav avkastningen skall användas för åtgärder till motverkande av skada på fisket i sjöarna.
16. *Sjön Visens utlopp*, dammbyggnad, Västerb. vdst. 31/3 1930, kr. 300:— (ev. 500:— vid ytterligare dämning) till statskontoret för åtgärder till befrämjande av fisket i sjöarna.
17. *Stora Sandsjön, Hällsjön, Mällsjön, Stora och Lilla Björsjön*, reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 17/11 1930, kr. resp. 511:—, 115:—, 484:— och 247:— till statskontoret för befrämjande av fisket i resp. sjöar.
18. *Vänern, Göta älv*, Vargön, reglering och dammbyggnad, Västerb. vdst. 15/9 1932, kr. 825:— årligen till statskontoret för åtgärder till motverkande av skador å laxfisket och kr. 250:— årligen till lantbruksstyrelsen såsom ersättning för ökade kostnader för ålinplantering i Vänern, allt retroaktivt fr. o. m. år 1929.
- Skaraborgs län. 19. *Gullspångsälven*, Gullspång, befrielse från laxtrappa, Västerb. vdst. 10/9 1924, fastställt genom V. överdst. 23/12 1925, kr. 2.400:— årligen till statskontoret för upphjälpande av fisket i Vänern och dess tillflöden, dock företrädesvis för bevarande av laxbeståndet i Gullspångsälven.
I detta sammanhang synes böra upptagas:
20. *Gullspångsälven*, Gullspång, borttagande av ålyngelledare, avtal mellan lantbruksstyrelsen och kraftaktiebo-

- laget Gullspång-Munkfors 30/12 1927, fastställt av kammarkollegium 1/5 1928 efter hörande av Västerb. vdst. 30/3 1928, kr. 1.200:— årligen till lantbruksstyrelsen för inplantering av ålyngel i Skagern.
21. *Gullspångsälven*, Skagern, reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 1/3 1926 fastställt genom V. överdst. 12/8 1927, kr. 10.000:— vid anfordran till lantbruksstyrelsen att användas för åtgärder till skydd för fisket i sjön Skagern.
22. *Gullspångsälven*, Skagern, reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 23/3 1934, fastställt genom V. överdst. 26/3 1935, kr. 5.000:— till lantbruksstyrelsen att användas till upphjälpande av sikfisket i Skagern.
- Värmlands län. 23. *Sjöarna Hugn och Ränken*, Byälven, reglering av vattnets avrinning, Västerb. vdst. 31/7 1924, fastställt av K. Maj:t 11/8 1927, kr. 8.000:— till lantbruksstyrelsen för åtgärder till tryggande av fiskets bestånd i nämnda sjöar.
24. *Norsälven*, Frykfors, befrielse från laxtappa, Västerb. vdst. 12/6 1933, kr. 400:— årligen till länsst. i Karlstad till skyddande och befrämjande av fisket i Frykensjöarna och Norsälven.
25. *Snarkilsälven*, Snarkil, dammbyggnad och reglering av Järnsjön, Västerb. vdst. 18/9 1933, kr. 1.000:— till statskontoret för befrämjande av fisket i Snarkilsälvens vattensystem.
- Örebro län. 26. *Norr Mogen—Sör Mogen*, Arbogaån, reglering av vattenavrinningen, Österb. vdst. 6/11 1922, k. 6.000:— till lantbruksstyrelsen till åtgärder för tryggande av fiskets bestånd uti ifrågavarande sjöar.
- Kopparbergs län. 27. *Dalälven*, Kvarnsveden, befrielse från laxtrappa, Österb. vdst. 7/11 1925, kr. 1.275:— årligen till lantbruksstyrelsen för befrämjande av laxfisket i Dalälven.
28. *Dalälven*, Bullerforsen, d:o.
29. *Dalälven*, Domnarvet, d:o, kr. 850:—, d:o.
30. *Dalälven*, Avesta storfors, befrielse från laxtrappa, Österb. vdst. 17/5 1930, kr. 10.000:— i engångsavgift

samt kr. 1.000:— årligen till länsst. i Falun till befrämjande av laxfisket inom Dalälvens vattensystem eller, om laxodlingen kommer att nedläggas, till förbättrande av fisket i allmänhet inom samma vattensystem.

31. *Dalälven*, Forsaforsen, d:o.
32. *Dalälven*, Långhagsforsen, d:o.
33. *Öjesjön, Idfjärden, Tyngen*, Dalälven, reglering av vattenavrinningen, Österb. vdst. 17/11 1930, fastställt genom V. överdst. 26/4 1932, kr. 300:— årligen för Öjesjön och kr. 75:— årligen för övriga sjöar, till lantbruksstyrelsen för åtgärder för understödjande av fisket, särskilt laxöring- och harrfisket, i Malungs sn, företrädesvis inom vattenområden i närheten av Öje by.

Gävleborgs län. 34. *Örängesån och Skarplyckesjön*, Njutånger, reglering och dammbyggnad, Mellanb. vdst. 8/9 1928, ändrat och fastställt genom V. överdst. 28/3 1929, kr. 200:— årligen till lantbruksstyrelsen för ålfiskets upphjälpande i Örängesån.

35. *Övre Grängsjön*, Bergsjö, reglering av vattnets avrinning, Norrb. vdst. 10/8 1935, kr. 1.200:— till Gävleborgs l. hskp för bevarande av gäddbeståndet.

Västernorrlands län. 36. *Sollefteå—Bruksån*, Sollefteå, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 13/10 1921, kr. 150:— årligen till lantbruksstyrelsen för inplantering av ålyngel i vattendraget.

37. *Ljungan*, Ringdalsforsen, befrielse från laxtrappa, Mellanb. vdst. 22/3 1921, fastställt genom V. överdst. 9/12 1921, kr. 29.700:— i engångsavgift samt kr. 1.000:— årligen till länsst. i Härnösand för inrättande av en laxodlingsanstalt i Ljunga älv.
38. *Gimån*, Torpshammar, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 16/9 1922, kr. 500:— årligen till lantbruksstyrelsen för inplantering av ålyngel i vattendraget.
39. *Ljungan*, Hemgravsforsen, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 14/6 1926, kr. 10.000:— i engångsavgift samt kr. 500:— årligen till länsst. i Härnösand såsom bidrag till inrättande, underhåll och drift av en för Ljunga älv avsedd laxodlingsanstalt.

40. *Ljungan*, Mattforsen, stängning av laxtrappan under år 1929, frivillig avgift å kr. 1.500:— till länsst. i Härnösand för åtgärder till laxfiskets upphjälpande i Ljungan.
- Norrbottnens län. 41. *Suorvasjöarna*, Lule älv, reglering av vattnets avrinning, Norrb. vdst. 27/6 1927, fastställt av K. Maj:t 20/11 1930, kr. 1.000:— årligen för utförande genom lantbruksstyrelsen av undersökningar över skador å fisket.

B. Användning.

Rörande den närmare användningen av 2:8-medel, som alla äro avsedda för resp. vattendrag, ha i vattendomstolarnas utslag lämnats närmare föreskrifter, därvid lantbruksstyrelsen, i några fall (5 och 35) vederb. hushållningssällskap satts som den beslutande myndigheten. I de fall där medlen kommit till användning har städse som villkor föreskrivits skyldighet att ställa verksamheten under lantbruksstyrelsens kontroll, att avgiva berättelse över verksamheten etc.

1. *Motala ström*, Bergsbron. Se sid. 9 och 13 p. 2.
2. *Motala ström*, Vättern. Medlen ha använts till anläggning av ytterligare dammar vid Borensults fiskodlingsanstalt (jmf. sid. 13 p. 3). Vattenledning från strömmen har ännu ej kommit till utförande.
3. *Glan*. Avgiften har ej inbetalts, enär företaget ännu ej slutförts (påbörjades 1934).
4. *Svartån*, Odensfors. Se sid. 10 och 14 p. 5—7.
5. *Bellen*. Medlen ha använts till inplantering av sikyngel.
6. *Silverån*. Medlen ha ännu ej kommit till användning i avvaktan på utslag i pågående process angående åtgärder till förebyggande av vattenförorening i Silverån från Mariannelunds sulfittfabrik.
- 7—8. *Helgeån*, Knislinge, Östanå. Se sid. 10 och 15 p. 13.
9. *Helgeån*, Bonnarp. Avgiften har ej inbetalts, enär byggnaden ej kommit till utförande.
10. *Helgeån*, Torsebro. Laxtrappan alltjämt öppen. Ingen avgift.
11. *Ätran*, Ätrafors. Medlen ha hittills fonderats, men komma att tagas i anspråk för bestridande av driftkostnaderna vid av Hallands läns hskp anlagda laxyngeluppfödningssdammar (jmf. sid. 52 p. 39). Behållning 30/6 1935 kr. 3.000:— (Litt. 95).

12. *Högvasån*. Avgiften har ej inbetalts, enär utslaget överklagats och ännu ej vunnit laga kraft.

13. *Säveån*, Jonsered. = 12.

14. *Hälltorpsjön m. fl.* Medlen ha ännu ej kommit till användning, enär först planering av fiskodlingsverksamheten inom länet i samband med pågående sjöundersökningar ansetts böra slutföras. Behållning 30/6 1935 kr. 343:—.

15. *Gösjön*. = 14. Avgiften först inbetald i december 1935.

16. *Visen*. = 14. Avgiften först inbetald i februari 1936.

17. *Sandsjön*. = 14. Behållning 30/6 1935 kr. 1.357:—.

18. *Vänern*, Vargön. Medlen för laxyngeluppfödning ha fonderats för att användas till anläggning eller arrende av yngeluppfödningssdammar. Behållning 30/6 1935 kr. 4.950:—. Medlen för ålyngel användas årligen för bekostande av ålyngeltransporter från Trollhättan direkt till Vänern.

19. *Gullspångsälven*, Gullspång. Medlen ha, sammanslagna med den årliga ränteavkastningen från vissa jäml. K. Maj:ts resolution utdömda räntemedel (jmf. sid. 10 och 15 p. 16) enligt olika lantbruksstyrelsens beslut anvisats till Skaraborgs läns hskp: kr. 1.775:— till anordnande av avelslaxbassäng vid Ärås, kr. 2.400:— till anskaffande av eventuellt erforderligt pumpaggregat, kr. 250:— till nät för avelslaxfångst samt respektive kr. 3.000:— och kr. 736:— till iståndsättande och drift av uppfödningssdammar för laxyngel vid Almnäs, Hjo (jmf. även sid. 47 p. 10). Behållning gemensamt av delvis ej använda räntemedel samt återstod av nu ifrågakvarande medel 30/6 1935 kr. 39.401:29.

20. *Gullspångsälven*, Gullspång. Medlen ha använts till årliga inplanteringar av ålyngel. Under åren 1929—35 ha sålunda i sjön Skagern utplanterats följande mängder ålyngel från Trollhättan: 1929 300 kg., 1930 600 kg., 1931 300 kg., 1932 300 kg., 1933 190 kg., 1934 300 kg. (1 kg. = 70—80 st.) (Litt. 23, 50).

21. *Gullspångsälven*, Skagern. Av det utdömda beloppet har i februari 1936 efter framställning från lantbruksstyrelsen kr. 5.000:— inbetalts såsom lämplig gottgörelse för å gädd- och sikbestånden uppkommande skador. Medlen komma att användas för inplanteringar under år med för leken otjänliga vattenstånd.

22. *Gullspångsälven*, Skagern. = 12.

23. *Hugn-Ränken*. = 9.

24. *Norsälven*, Frykfors. Medlen ha fonderats i avvaktan på utredning rörande omorganisation av laxodlingen inom länet. Behållning 30/6 1935 kr. 2.000:—.

25. *Snarkilsälven*, Snarkil. Avgiften har först inbetalts år 1936. Medlen ha använts för sikinplantering i Järnsjön.

26. *Norr Mogen—Sör Mogen*, Arbogaån. Medlen ha jäml. Kungl. Maj:ts beslut den 19/9 1929 överlämnats till statskontoret och av lantbruksstyrelsen använts till bekostande av upptagande av diken för gäddynglets utledande samt till inplantering av gösyngel. Behållning 30/6 1935 kr. 5.015:78.

27—30. *Dalälven*, Kvarnsveden m. fl. Se sid. 11 och 16 p. 23.

31—32. *Dalälven*, Forsaforsen m. fl. = 9.

33. *Öjesjön m. fl.*, Dalälven. Avgiften har först under år 1935 inbetalts, enär byggnaden ej påbörjats förrän under år 1934.

34. *Örängesån och Skarpflyckesjön*, Njutånger. Medlen ha använts till årliga inplanteringar av ålyngel inom vattendraget. Enär inbetalning ej skett förrän under år 1932, har något resultat av planteringarna hittills ej framkommit.

35. *Övre Grängsjön*, Bergsjö. Avgiften har först inbetalts i december 1935.

36. *Sollefteå-Bruksån*, Sollefteå. Avgiften har först inbetalts i januari 1936 med kr. 2.400:— för åren 1922—1935.

37. *Ljungan*, Ringdalsforsen. Se sid. 12 och 17 p. 34.

38. *Gimån*, Torpshammar = 9.

39—40. *Ljungan*, Hemgravsforsen, Matforsen. Se 37.

41. *Suorvasjöarna*, Lule älv. Undersökningar ha utförts, och komma resultatet snart att framläggas, varefter fiskefrågorna komma att göras till föremål för nyprövning.

C. *Fristående, ehuru till sin användning med 2:8-medel jämförliga avgifter.*

Såsom inledningsvis omnämnts ha i några fall avgifter fastställts vid medgivande av tillstånd till sjösänkningar m. m. Avgifterna ha föreslagits av vederbörande lantbruksingenjör och upptagits i synehandlingen samt sedermera stadfästs av vederbörande vattendomstol. Avgifterna avse direkta åtgärder i resp. vatten och användas årligen härför.

- Gävleborgs län. 1. *Skarvsjön*, syneförrättning 1930, Österb. vdst. 31/10 1930, kr. 50 årligen under 10 år till Gävleb. l. hskp. för fiskinplantering i sjön.
- Västernorr. län. 2. *Västerlandsjön*, Arnäs sn, syneförrättning 29/3 1932 Norrb. vdst. 30/6 1932, kr. 1.700:— till Västernorr. l. hskp för att med kr. 85:— årligen användas till gäddodling i sjön.
3. *Stora och Lilla Hattsjöarna*, Gideå sn, syneförrättning 15/5 1934, Norrb. vdst. 18/12 1934, kr. 1.000:— till Västernorr. l. hskp för fiskevård och inplantering av fiskyngel i sjöarna under en tid av 15 år från sänkningens utförande.
4. *Kvavedsjön*, Arnäs sn, syneförrättning 4/3 1933, kr. 600:— till Västernorr. l. hskp för att med kr. 50:— årligen användas till fiskodling i sjön.

I vissa fall ha vidare inom mellersta fiskeriintendentdistriktet i samband med syneförrättningar vid sjösänkingsföretag av vederb. lantbruksingenjör upptagits smärre engångsbelopp för närmare preciserade åtgärder, ex. kräftinplantering. Dylika småavgifter ha här ej medtagits.

D. I egen regi bedriven fiskodling i samband med vattenbyggnader.

I detta sammanhang böra, ehuru särskilda avgifter icke utgå, även nämnas trenne fiskodlingsanläggningar.

1. *Lagan*, Laholm, överbyggnad. En större laxodlingsanstalt har av Sydsvenska Kraftaktiebolaget frivilligt uppförts vid Laholm, varjämte flera uppfödningssdammar anlagts i de delvis torrlagda delarna av nedre Lagan. Då laxen ej kommer upp längre än till Laholm, torde resultatet av denna laxodling bliva betydande för frågan, huruvida möjlighet finnes att uppehålla en laxstam endast genom odling. (Litt. 33, 95.)
2. *Siljan*, reglering, Österbygdens vdst. 1/9 1924. En större anstalt för odling av framförallt sik och gädda har på grund av utslaget föreskrifter av Dalälvens regleringsförening uppförts på Sollerön och ställts under fiskerimyndigheternas kontroll. Från densamma utplanteras årligen yngel i Siljan för kompensation av genom regleringen orsakade skador å sik- och gäddbestånden.
3. *Ume älv*, Norrfors, överbyggnad. Vattenfallsstyrelsen har här uppfört en avelslaxbassäng samt igångsatt laxodling i större skala i Ume älv för kompensation av särskilt de skador å laxfisket i älven, som orsakats under åren innan laxtrappa uppfördes.

Jmf. i övrigt sid. 9 och 13 p. 3, *Duvedal* och sid. 11 och 16 p. 20, *Älvkarleby*.

IV. Avgifter utdömda jämlikt vattenlagens 2 kap. 10 §.

A. Avgifternas art och storlek.

Vattenlagens 2 kap. 10 § föreskriver att, där byggnad göres i vatten för tillgodogörande av vattnet — såsom drivkraft eller annorledes — eller för reglering av vattnets avrinning, byggnadens ägare skall utbetala en avgift »till befrämjande av fisket inom landet» att utgå efter i nämnda lagrum närmare angivna grunder. Dessa 2:10-avgifter skola jäml. K. Maj:ts kungörelse den 11 juni 1920 angående indrivningen och användningen av vissa enligt vattenlagen utgående avgifter (Sv. förf.-saml. nr 280/1920) inbetalas till vederbörande länsstyrelse, bokföras under titeln »vattenavgifter till befrämjande av fisket inom landet» och sedermera överförs till statskontorets förvaltning och av detta ämbetsverk särskilt för sig redovisas. På därom av statskontoret och lantbruksstyrelsen gjorda framställningar har K. Maj:t genom beslut den 22 maj 1936 föreskrivit att nämnda medel skola göras räntebärande.

Här ifrågavarande avgifter äro alla årliga och utgå för all framtid, så länge de anläggningar vid vilkas uppförande de utdömts existera. Det är av utrymmesskal icke möjligt att lämna en detaljerad översikt av dessa avgifter, som i några fall visserligen uppgå till tusentals kronor (se nedan) men vanligen endast röra sig om mycket små belopp. I omstående tabell 1 har upptagits summan av under ovannämnda rubrik till statskontoret före den 1 juli 1935 inlevererade avgifter. I åtskilliga fall har därvid av vederbörande länsstyrelse även medtagits vissa andra fiskeavgifter, som emellertid alltid sedermera av statskontoret återburits. De verkliga 2:10-avgifterna upptagas i tredje kolumnen. Slutligen har även här medtagits utgifterna från dessa medel, som närmare beröras längre fram. I allt ha under tiden 1920 t. o. m. budgetåret 1934/35 i verkliga 2:10-avgifter inlutit kr. 487.160:39. Utgifterna ha under samma tid uppgått till kr. 241.855:33, varför behållningen den 1 juli 1935 utgjorde kr. 245.305:06.

I tabell 2 har på basis av från statskontoret benäget erhållna uppgifter gjorts en sammanställning av de verkliga 2:10-avgifterna för olika kalenderår, fördelade länsvis. En dylik sammanställning ger en god inblick i avgifternas storlek samt för vilka områden av landet desamma äro av större betydelse och tvärtom. Främst kommer här Älvsborgs län med kr. 260.320:73, varefter i ordning komma Västerbottens län med kr. 65.437:74, Östergötlands län med kr. 50.123:04, Västernorrlands län med kr. 21.987:50 samt Jämtlands län med kr. 20.300:—. Å andra sidan finnas flera län (Södermanlands, Skaraborgs), där avgifterna äro mycket obetydliga, och t. o. m. flera län (Uppsala, Kronobergs, Gotlands, Blekinge, Malmöhus, Göteborgs och Bohus), inom vilka inga

TABELL 1.

Till statskontoret såsom 2:10-avgifter inlevererade medel för olika budgetår.

År	Av länsstyrelserna såsom 2:10-avgif- ter inlevererade medel	Felaktigt inbetalda, restituerade belopp	Verkliga 2:10-avgifter ¹	Utgifter ²
1920	1.498:30	—	1.498:30	—
1921	8.233:01	2.100:—	6.133:01	—
1922	19.466:68	4.200:—	15.266:68	—
¹ / ₁ — ³⁹ / ₆ 1923	988:—	—	988:—	2.911:20
1923—24	19.799:93	12.492:71	7.307:22	5.875:85
1924—25	8.162:87	4.337:93	3.824:94	5.890:49
1925—26	7.879:90	3.269:44	4.610:46	7.826:20
1926—27	72.099:24	16.490:62	55.608:62	3.936:74
1927—28	76.664:63	—	76.664:63	13.553:37
1928—29	32.785:11	1.991:14	30.793:97	2.253:63
1929—30	36.845:26	—	36.845:26	6.211:83
1930—31	38.633:65	2.310:—	36.323:65	18.574:27
1931—32	40.372:08	—	40.372:08	54.394:19
1932—33	57.364:98	—	57.364:98	41.855:11
1933—34	64.320:09	—	64.320:09	51.005:26
1934—35	52.228:08	2.989:58	49.238:50	27.567:19
Summa	537.341:81	50.181:42	487.160:39	241.855:33

¹ Dock ej på rätta år, beroende på att restitutionerna ofta skett flera år senare.

² Från denna post äro frändragna alla på följande budgetårs inkomstsida i statskontorets översikter upptagna »återlevererade medel».

avgifter överhuvud influtit. Denna olika fördelning länsvis står givetvis i samband med olika intensitet i anläggning av kraftverk, genomförande av regleringar o. d.

Vid en närmare granskning av tabellen finner man, att för vissa år stundom redovisas större belopp än för närmast därpå följande år. Detta beror ibland på att inbetalning verkställdes för två, någon gång flera år i taget, i andra fall åter på att resp. företag nedlagts eller på att inbetalning av utdömd avgift ej skett. Kontrollen häröver åvilar vederbörande länsstyrelse.

Som ovan nämnts äro flertalet avgifter ganska små och utan större intresse var för sig. I tabell 3 har en uppdelning skett på avgifter av olika storlek och avseende tiden intill 1 januari 1936. Härav framgår att enstaka avgifter t. o. m. understiga 1 kr. samt att det övervägande antalet håller sig under 50 kr. Avgifterna på 100 kr. och däröver visa en påtaglig ökning vid

TABELL 2.

Verkliga 2:10-avgifter för olika
Restituerade belopp här frändragna de år,

L ä n	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Stockholms	1	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	2	15:—	—	—	—	15:—	—	107:—
Östergötlands	3	920:70	850:—	1.855:17	2.056:13	4.541:04	2.978:—	3.288:—
Jönköpings	4	28:—	18:99	120:71	142:43	195:40	201:07	1.123:08
Kalmar	5	320:—	—	—	300:—	300:—	300:—	300:—
Kristianstads	6	—	50:—	50:—	50:—	50:—	70:—	50:—
Hallands	7	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	8	64:95	109:17	117:59	165:09	165:09	158:99	53.577:77
Skaraborgs	9	—	—	—	—	12:—	—	7:05
Värmlands	10	—	—	12:05	—	—	—	72:—
Örebro	11	—	15:—	33:54	25:—	25:—	25:—	15:—
Västmanlands	12	—	—	—	—	170:56	—	—
Kopparbergs	13	90:—	135:—	255:50	283:50	746:—	605:—	1.059:—
Gävleborgs	14	8:75	176:25	176:25	176:25	501:25	496:25	581:25
Västernorrlands	15	12:50	28:—	74:—	288:—	1.008:90	670:40	931:40
Jämtlands	16	—	—	—	40:—	—	—	30:—
Västerbottens	17	28:40	150:60	75:—	256:60	523:76	579:68	3.719:—
Norrbottnens	18	10:—	—	510:—	550:—	520:—	492:—	1.096:—
Summa		1.498:30	1.533:01	2.679:19	4.933:62	8.774:—	6.576:39	65.777:55
								26.471:26

TABELL 3.

2:10-avgifternas fördelning på olika storleksgrupper (t. o. m. 31/12 1935).

Storlek	> Kr. 1	Kr. 1—49	Kr. 50—99	Kr. 100—199	Kr. 200—299	Kr. 300—399	Kr. 400—499	Kr. < 500
Antal	8	198	42	11	5	5	10	15

400 kr. Då det kan vara av ett visst intresse att ha en sammanställning över dessa större avgifter, lämnas här nedan en förteckning över desamma i vanlig länsordning och avseende samtliga avgifter fr. o. m. 400 kr.

Södermanlands 1. Sjön *Långhalsen*, reglering, Österb. vdst. 22/8 1925,
län. kr. 450:—.

kalenderår, fördelade länsvis.

då de felaktiga inbetalningarna ägt rum.)

1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	$\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$ 1935	Summa	
—	—	—	—	890:—	40:—	40:—	—	970:—	1
31:—	31:—	85:—	31:—	139:—	—	170:—	—	624:—	2
3.288:—	3.288:—	3.538:—	—	8.076:—	5.563:—	5.388:—	1.200:—	50.123:04	3
577:27	901:60	667:—	729:—	769:—	773:—	883:—	38:—	8.182:82	4
300:—	300:—	300:—	300:—	600:—	650:—	350:—	—	4.620:—	5
62:—	116:—	116:—	116:—	116:—	116:—	116:—	—	1.128:—	6
—	1.661:70	2.159:20	2.159:20	2.163:70	2.161:45	2.157:85	3:60	12.466:70	7
65.087:79	16.954:52	16.933:16	16.968:08	34.054:71	22.672:97	22.420:99	1:05	260.320:73	8
4:05	4:05	4:05	4:05	4:05	4:05	22:93	4:80	75:13	9
193:46	464:55	40:44	1.198:96	529:44	1.848:24	1.029:34	764:59	6.153:07	10
30:—	—	30:—	88:60	132:44	16:22	176:31	885:86	1.497:97	11
—	690:40	217:28	217:28	217:28	217:28	217:28	—	1.947:36	12
1.292:30	1.165:30	1.131:30	1.179:30	1.131:30	1.179:30	1.435:30	63:50	12.653:60	13
609:65	663:65	1.623:65	1.123:65	1.149:90	1.188:65	1.197:40	—	10.244:05	14
1.694:90	1.485:90	1.842:90	2.602:90	2.512:90	2.392:90	2.402:90	1.697:40	21.987:50	15
320:—	—	40:—	40:—	790:—	9.220:—	9.610:—	210:—	20.300:—	16
6.578:01	7.521:68	8.387:35	7.574:97	7.258:—	7.973:99	7.698:10	387:—	65.437:74	17
1.136:—	626:—	606:—	580:—	627:—	619:—	831:—	—	8.428:68	18
81.204:43	35.874:35	37.721:33	34.912:99	61.160:72	56.641:05	56.146:40	5.255:80	487.160:39	

Östergötlands
län.

2. *Motala ström*, Bergsbron, Norrköping, borttagande av laxtrappa, Söderb. vdst. 17/10 1923, kr. 2.120:—, gen. vdst. 8/2 1926 ändrad till kr. 2.620:— jämväl omfattande gen. Kungl. Maj:ts resolution den 18/10 1918 utdömd avgift å kr. 500:— (jmf. även sid. 9 p. 2 och sid. 24 p. 1).
3. *Motala ström*, Ljung, dammbyggnad, Söderb. vdst. 31/12 1931, kr. 1.200:—.
4. *Motala ström*, Näs, Brunneby, ändring av dammbyggnad, Söderb. vdst. 7/10 1935, kr. 450:—.
5. *Sjön Sommen*, reglering, Söderb. vdst. 31/1 1922, kr. 400:—.

Jönköpings län.

6. *Sjöarna Furen och Flåren*, reglering, Söderb. vdst. 5/5 1923, kr. 400:—.

- Hallands län. 7. *Lagan*, Karsefors, dammbyggnad, Söderb. vdst. 31/10 1929, kr. 1.500:—.
- Älvsborgs län. 8. *Göta älv mellan Vargön och Trollhättan*, profilreglering, Västerb. vdst. 22/2 1924, fastställd av K. Maj:t 17/6 1926, kr. 10.675:— att utgå retroaktivt fr. o. m. år 1922. (Detta förklarar den stora inbetalningen år 1926.)
9. *Vänern, Göta älv* vid Vargön, reglering, Västerb. vdst. 15/9 1932, kr. 5.712:— att utgå retroaktivt fr. o. m. år 1930. (En stark ökning av de inbetalda avgifterna kommer därför på år 1932.)
10. *Göta älv*. På samma sätt föreskrev K. Maj:t genom beslut den 3/2 1928 att den avgift som Vattenfallsstyrelsen jämll. K. Maj:ts resolution den 20/12 1918 angående tillstånd till överbyggande av kungsådran i Göta älv vid Lilla Edet (jmf. sid. 10 p. 15) skulle vara skyldig inbetala skulle utgå med 6.000:— kr. räknat fr. o. m. år 1920 och t. o. m. år 1930 och betraktas såsom en 2/10-avgift. (På detta sätt får den stora inbetalningen år 1928 sin förklaring.) Sedermera har K. Maj:t genom beslut den 14/1 1931 och den 12/1 1934 bestämt ifrågavarande avgift för perioderna 1931—33 och 1934—36 till samma belopp eller årligen 6.000:— kr. att fortfarande tillföras 2:10-medel.
- Värmlands län. 11. *Klarälven*, Forshagaforsen, dammbyggnad, Västerb. vdst. 3/11 1930, kr. 450:—.
- Kopparbergs län. 12. *Sjön Siljan*, reglering, Österb. vdst. 1/9 1924, kr. 420:—.
- Gävleborgs län. 13. *Voxnan* och *Finnviksbäcken*, dammbyggnader, Mellanb. vdst. 30/10 1926, kr. 500:—.
14. *Ljusnan*, Ljusne, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 8/7 1929, kr. 500:—.
- Västernorrlands län. 15. *Nättraån* (Sidensjö), dammbyggnad, Mellanb. vdst. 15/12 1924, kr. 495:—.
16. *Gide älv*, Dombäcksmark, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 31/10 1925, kr. 440:—.

17. *Gide älv*, Trångforsen m, m., dammbyggnad, Norrb. vdst. 20/12 1930, kr. 1.440:—.
18. *Ljungan*, Hemgravsforsen, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 14/6 1926, kr. 800:—.
19. *Gimån*, utloppet i Ljungan, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 6/11 1926, kr. 450:—.
- Jämtlands län. 20. *Fångsjön*, Faxälven, reglering, Mellanb. vdst. 15/11 1922, kr. 600:—, ändrat genom vdst. 4/12 1926, fastställt av V. överdst. 23/6 1927 till kr. 200:—. Därjämte tidigare utdömd avgift (jmf. sid. 12 p. 35).
21. *Indalsälven*, Hammarforsen, dammbyggnad, Mellanb. vdst. 20/12 1930, kr. 3.000:—.
- Västerbottens län. 22. *Skellefte älv*, Krångforsen, dammbyggnad, Norrb. vdst. 30/11 1926, kr. 2.190:—, ändrat genom vdst. 10/8 1927 till kr. 2.580:—.
23. *Ume älv*, Norrfors, dammbyggnad, Norrb. vdst. 3/7 1926, kr. 3.440:—, ändrat genom vdst. 3/7 1929, fastställt av K. Maj:t 20/11 1930, till kr. 4.270:—, ytterligare ändrat genom vdst. 28/4 1934 till kr. 4.392:—.
- Norrbottens län. 24. *Sjöarna Storavan och Uddjaur*, reglering, Norrb. vdst. 16/3 1935, kr. 575:—.
25. *Suorvajaur* m. fl. sjöar, reglering, Norrb. vdst. 8/4 1922, kr. 500:—, ändrat genom vdst. 27/6 1927, fastställt av K. Maj:t 20/11 1930 till kr. 520:—.

B. Användning.

Jämlikt ovanberörda lagrum (sid. 34) skola 2:10-medel användas till fiskets befrämjande inom landet, därvid enligt kungörelsen ang. indrivning och användning av olika fiskeavgifter K. Maj:t har att bestämma efter förslag av lantbruksstyrelsen. I av sakkunniga för överarbetning av 1910 års förslag till vattenlag den 14 mars 1917 avgivet betänkande anfördes följande rörande ersättning för fiskeskador vid vattenbyggnader: »Merendels kvarstår alltid någon skada för fisket. I den mån det kan fastslås, huru stor denna skada är och vilka personer den drabbar, skall ersättning därför givas, men i många

fall torde det visa sig omöjligt att i detta avseende förebringa fullständig utredning. Den skada, som sålunda väl kan i viss mån konstateras men icke är möjlig att till sitt belopp närmare fixera, drabbar fiskerinäringen i stort sett såsom ett icke oviktigt led i verksamheten för befordrande av landets välstånd. Det kan således med ett visst fog sägas vara samhället, som lider skadan; och det kan vid sådant förhållande icke vara annat än rättvist, att åt samhället lämnas en pekuniär ersättning, som användes till vidtagande av sådana åtgärder för fiskets upphjälpande, vilka icke närmast hava till syfte att bereda gottgörelse åt de enskilda fiskeägare, som genom just den ifrågasvarande vattenbyggnaden lida skada, utan fastmera att gagna landet i dess helhet.»

I skrivelse till K. Maj:t den 29 oktober 1928 med förslag till åtgärder för sötvattensfiskets upphjälpande framhöll lantbruksstyrelsen att ifrågasvarande avgifter sålunda avsåge bekostande av åtgärder, som kunde vara till nytta för landets fiske i allmänhet, utan att dessa åtgärders art närmare preciserats. Då emellertid ännu så länge kannedomen om de bästa och mest ekonomiska metoderna därför vore mycket ofullständig, torde medlen enligt lantbruksstyrelsen delvis böra tagas i anspråk för bekostande av en undersöknings- och försöksverksamhet, vars resultat kunde komma hela landets fiske till godo. En sådan verksamhet komme särskilt att omfatta frågor, som berörde inverkan på fisket av dammbyggnader och sjöregleringar. Liknande synpunkter hade även kammarkollegium förfäktat i yttrande till K. Maj:t över ovan nämnda vattenlagsbetänkande. Emellertid borde avgifterna i fråga enligt lantbruksstyrelsens mening även tagas i bruk för fiskodling eller andra direkta åtgärder inom visst vattenområde. Så borde särskilt ske, då stora avgifter utdömts, utan att samtidigt därmed mera betungande åtgärder ålagts den betalningspliktige för anordnande av fiskvägar eller bidrag till fiskodlingsanstalt etc., och avgifterna sålunda måste anses innefatta även kompenstation för direkt lokala skadeverkningar i vattenområdet. Lantbruksstyrelsen ifrågasatte, att omkring hälften av avgifterna användes för dylika mera lokala åtgärder och hälften för försöksverksamhet. Denna lantbruksstyrelsens uppfattning angående avgifternas användning refererades utförligt i K. Maj:ts proposition nr 264 till 1930 års riksdag med förslag till åtgärder för sötvattensfiskets upphjälpande och lämnades såväl av K. Maj:t som av riksdagen utan erinran.

Då det gällt för lantbruksstyrelsen att avgiva förslag till användning av dessa medel, har Lantbruksstyrelsen därför sökt följa nämnda riktlinjer. Vid förslag till bidrag till hushållningssällskapens fiskodlingsverksamhet har lantbruksstyrelsen vidare i stort sett gått efter den principen att ifråga om anstalter av mera allmän betydelse (odling i älvarna och de stora sjöarna av

lax, laxöring, sik och röding) såväl engångs- som årliga bidrag borde utlämnas, medan för mera lokala fiskevårdsåtgärder, exempelvis hushållningssällskapens mindre anstalter avsedda för den till resp. hushållningssällskaps eget område mera bundna fiskodlingen, endast engångsbidrag borde komma ifråga och vederbörande hushållningssällskap självt vara skyldigt svara för driftkostnaderna.

Såsom allmänna villkor vid tilldelande av bidrag har alltid av lantbruksstyrelsen föreslagits och av K. Maj:t fastställts skyldighet att ha verksamheten underkastad lantbruksstyrelsens kontroll och bedriven efter av lantbruksstyrelsen godtagen plan, att avlämna årlig berättelse över verksamheten, att ej nedlägga verksamheten eller överlåta anstalten utan K. Maj:ts medgivande etc. I vissa speciella fall ha därjämte föreskrivits särskilda villkor.

I tabell 4 lämnas en översikt av K. Maj:ts utslag rörande användningen av nu ifrågavarande fiskeavgifter före den 1 januari 1936. En uppdelning har skett på engångs- och årliga bidrag, därvid dock bör observeras att många av de förra återkomma regelbundet och därför i viss mening tillhöra de senare bidragen. Hit ha dock endast förts av K. Maj:t för flera år beslutade bidrag.

Om man först ser på de beviljade engångsbidragen så uppgå dessa sammanlagt till kr. 298.420:—. Dessa bidrag kunna lämpligen uppdelas på tre stora huvudgrupper. Den första gruppen (8, 10, 13, 16—18, 25, 27, 29, 30, 32—37, 39, 41—43, 47, 48, 52, 53, 57, 61, 63, 65) omfattar bidrag till hushållningssällskapens, i vissa fall även statens fiskodlingsanstalter. Vanligen avse de bidrag till anläggnings-, men i en del fall även driftkostnader. Dessa bidrag utgöra sammanlagt kr. 139.420:—. Den andra gruppen (1—6, 20—22, 31, 38, 40, 45, 51, 54, 56, 60, 62) omfattar bidrag till såväl anläggning som drift av statens undersöknings- och försöksanstalter med kr. 129.800:—. Som tredje grupp (7, 9, 11, 12, 14, 15, 19, 26, 28, 44, 46, 49, 55, 64, 66, 67) kan uppställas bidrag till olika mera tillfälliga försök och undersökningar, huvudsakligen utförda av statens fiskeritjänstemän, med kr. 22.600:—. Härtill komma slutligen bidragen 24 och 58 å tillhoppa 6.600 kr. till anskaffande av motorbåt i Vänern, resp. organiserande av ett fiskevårdsförbund i Värmland, vilka bidrag icke direkt äro att hänföra till någon av de tre nämnda grupperna, men vilka Lantbruksstyrelsen tillstyrkt med hänsyn till de stora avgifter som utdömts just för Vänerns vattensystem.

De för flera år beviljade bidragen utgöra: för fiskodling årligen kr. 10.725:— (8, 10, 17 och 34), med för de gångna åren t. o. m. 1935 sammanlagt beviljade kr. 64.375:— och för försöksverksamhet årligen kr. 400:— (26), sammanlagt kr. 1.600:— samt för åren 1935—37 årligen kr. 3.200:— resp. 3.000:— (54). Härtill komma bidrag till driften av motorbåt i Vänern

TABELL 4.

Av Kungl. Maj:t beviljade bidrag från 2:10-medel.

Nr	Datum för K. Maj:ts beslut	Ä n d a m å l	Engångs- bidrag	Årligt bidrag
1	13. 5.21	Bemyndigande för Lantbruksstyrelsen att med A.-B. Jämtlands fiskodlingsanstalt träffa avtal om arrendering av bolagets anläggningar vid Kälarne under år 1922 ¹⁾	5.000.—	
2	15.12.22	Lantbruksstyrelsen, driften vid fiskodlingsanstalten vid Kälarne under första halvåret 1923	4.000.—	
3	29. 6.23	D:o under budgetåret 1923—1924	6.500.—	
4	4. 7.24	Lantbruksstyrelsen, laxodlingsförsök i Norrland	3.000.—	
5	13. 6.24	Lantbruksstyrelsen, driften av fiskodlingsanstalten vid Kälarne under budgetåret 1924—1925	6.500.—	
6	12. 6.25	D:o under tiden 1 juli 1925—31 maj 1926 ¹⁾	6.000.—	
7	16. 4.26	Lantbruksstyrelsen, vissa försök i bokföringssjöar m. m.	1.000.—	
8	27. 6.27	Norrbottnens läns hushållningssällskap, drivande av laxodlingsanstalt vid Lule älv ..	—	500.—
9	27. 6.27	Lantbruksstyrelsen, försök beträffande fisks framkomst genom turbiner	500.—	
10	1. 7.27	Skaraborgs läns hushållningssällskap, lax- och sikodlingsanstalten vid Gullspångsälven	11.500.—	2.300.—
11	14.12.28	Lantbruksstyrelsen, Professor Nauman, vissa undersökningar för utrönande av vattenledningsrörs giftverkan å vattnets växt- och djurvärld	750.—	
12	31. 5.29	Lantbruksstyrelsen, undersökningar rörande ålynglets uppgång förbi Lilla Edets kraftstation i Göta älv	1.000.—	
13	14. 6.29	Gävleborgs läns hushållningssällskap, sikodling vid Älvkarleby laxodlingsanstalt m. m.	2.750.—	
14	14. 2.30	Lantbruksstyrelsen, försök rörande bekämpande av för fisket skadlig vegetation i sjöar och dammar	1.000.—	
15	7. 3.30	Lantbruksstyrelsen, utförande av s. k. laxmärkningar	1.500.—	
16	27. 6.30	Örebro läns hushållningssällskap, för inköp av en fiskodlingsanstalt vid Grängeshyttan	4.500.—	

¹⁾ Beloppet skulle först utgå från 6:9-, därefter från 2:10-avgifter, och, såvida ej heller detta räckte, från allmänna reservationsanslaget till fiskets främjande.

Nr	Datum för K. Maj:ts beslut	Ä n d a m å l	Engångs- bidrag	Årligt bidrag
17	20. 3.31	Utrustning och drift av laxodlingsanstalterna vid Kusträsk (Norrbottens läns hushållningssällskap), Kvarnbäcken (Lantbruksstyrelsen) och Sandgrund (Värmlands läns hushållningssällskap)	3.800.—	7.475.—
18	20. 3.31	Understöd till föreningen för odling och spridande av laxartade fiskar i södra Sverige	3.000.—	
19	8. 5.31	Lantbruksstyrelsen, försök rörande bekämpande av för fisket skadlig vegetation i sjöar och dammar	1.000.—	
20	26. 2.31	Lantbruksstyrelsen, inköp av fiskodlingsanstalten vid Kälarne m. m.	10.000.— + 29.500.— + 1.000.—	
21	26. 6.31	Lantbruksstyrelsen, anläggande av dammar å Lovön i Mälaren vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket	15.000.—	
22	26. 6.31	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader för statens fiskeriförsöksstation vid Kälarne under budgetåret 1931—1932	4.900.—	
23	16. 7.31	Lantbruksstyrelsen, vissa laxodlingsförsök i Göta älv	400.—	
24	30.10.31	Värmlands läns hushållningssällskap, anskaffande av en motorbåt åt den för Vänern anställda fiskeritjänstemannen m. m.	6.000.—	1.250.— (blott 2 år)
25	11.12.31	Understöd för år 1932 till föreningen för odling och spridande av laxartade fiskar i södra Sverige	3.000.—	
26	15. 1.32	Lantbruksstyrelsen, försök rörande havslaxöringsstammens i Avaån reproduktion m. m.	2.850.—	400.—
27	29. 1.32	Lantbruksstyrelsen, laxodlingsförsök m. m.	1.000.—	
28	8. 4.32	Lantbruksstyrelsen, försök till förhindrande av kräftpestens spridning	1.000.—	
29	22. 4.32	Lantbruksstyrelsen, utbyggande av ålyngeluppsamlingsstation vid Trollhättan	2.400.—	
30	3. 6.32	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader för fiskodlingsanstalten vid Borenhult under budgetåret 1932—1933	10.500.—	
31	17. 6.32	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader för statens fiskeriförsöksstation vid Kälarne under budgetåret 1932—1933	5.400.—	
32	15. 7.32	Lantbruksstyrelsen, understöd åt enskilda fiskodlare	1.000.—	
33	29. 7.32	Älvsborgs läns hushållningssällskap, utvidgning av fiskodlingsanstalten vid Ryda ..	1.250.—	

Nr	Datum för K. Maj:ts beslut	Ä n d a m å l	Engångs- bidrag	Årligt bidrag
34	16.12.32	Västernorrlands läns hushållningssällskap, driften av anstalten vid Ovensjö	—	450:—
35	17. 2.33	Understöd för år 1933 till föreningen för odling och spridande av laxartade fiskar ..	2.400:—	
36	21. 4.33	Örebro läns hushållningssällskap, anläggning av fiskodlingsanstalt vid Carlslund	4.000.—	
37	5. 5.33	Älvsborgs läns hushållningssällskap, bidrag till driftkostnaderna 1933 vid Trollhättans fiskodlingsanstalt	1.200:—	
38	26. 5.33	Lantbruksstyrelsen, försök över uppfödning av laxyngel vid Anfasteröd, Ljungskile ..	800.—	
39	26. 5.33	Hallands läns hushållningssällskap, anläggande av laxyngeldammar vid Borgared	15.000:—	
40	14. 6.33	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader vid Kälarne 1933—1934	6.200:—	
41	14. 6.33	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader vid Borenhult 1933—1934	10.000.—	
42	15. 9.33	Ringsjöns fiskeriförening, uppförande av fiskodlingsanstalt vid Fulltofta	3.700.—	
43	22. 9.33	Norrbottnens läns hushållningssällskap, anläggning av laxyngeldamm vid Kusträsk	5.000.—	
44	20.10.33	Lantbruksstyrelsen, försök över småväxta fiskbestånd	2.000.—	
45	12. 1.34	Lantbruksstyrelsen, försök över uppfödning av laxyngel vid Anfasteröd, Ljungskile ..	600.—	
46	1. 2.34	Professor Nauman, försök rörande odling av Artemia-kräftor	3.500.—	
47	9. 3.34	Understöd för år 1934 till föreningen för odling av laxartade fiskar	2.400:—	
48	29. 3.34	Västerbottnens läns hushållningssällskap, anläggning av fiskodlingsanstalt vid lantbruksskola	6.000:—	
49	27. 4.34	Lantbruksstyrelsen, vissa fiskeförsök i gäddvikar m. m.	2.000:—	
50	4. 5.34	Värmlands läns hushållningssällskap, driftkostnader för motorbåt i Vänern	—	1.000:— (1933—35)
51	7. 6.34	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader m. m. Kälarne 1934—1935	6.400:—	
52	7. 6.34	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader m. m. Borenhult 1934—1935	10.000:—	
53	19.12.34	Lantbruksstyrelsen, anordnande av en ålyngelsamlare vid Kungsfors i Viskan, Älvsborgs län	1.500:—	

Nr	Datum för K. Maj:ts beslut	Ä n d a m å l	Engångs- bidrag	Årligt bidrag
54	15. 2.35	Lantbruksstyrelsen, arrendering av Svan- källa fiskodling	400:—	3.200:—(1935) 3.000:— (1936—37)
55	1. 3.35	Lantbruksstyrelsen, insamlade av laxfjäll- prov i övre Norrland (i samb. med statistik)	400:—	
56	15. 3.35	Lantbruksstyrelsen, försök över uppfödning av laxengel vid Anfasteröd, Ljungskile ..	700:—	
57	30. 3.35	Understöd för år 1935 till föreningen för od- ling av laxartade fiskar	2.400:—	
58	10. 5.35	Värmlands läns hushållningssällskap, bidrag till organiserandet av ett fiskevårdsför- bund i Värmlands län	600:—	
59	7. 6.35	D:o, driftkostnader för motorbåt i Väneren ..	—	1.000:— (1936—38)
60	7. 6.35	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader vid Kä- larne 1935—1936	6.900:—	
61	15. 6.35	Gävleborgs läns hushållningssällskap, an- skaffande av sikyngelbassänger till Älv- karleby laxodlingsanstalt	720:—	
62	15. 6.35	Lantbruksstyrelsen, vissa byggnadsarbeten vid fiskeriundersökningsanstalten å Lovön	10.000:—	
63	15. 6.35	Lantbruksstyrelsen, driftkostnader vid Bo- renshult 1935—1936	10.000:—	
64	26. 7.35	Lantbruksstyrelsen, vissa undersökningar rörande kräftpesten	1.000:—	
65	16. 8.35	Älvsborgs läns hushållningssällskap, an- läggande av en fiskodlingsanstalt vid Trollhättan	20.000:—	
66	6. 9.35	Lantbruksstyrelsen, Harviks fiskodlingsför- ening, bedrivande av fiskeförsök vid Har- viks fiskodlingsanläggning	2.500:—	
67	13.12.35	Lantbruksstyrelsen, vissa undersökningar rörande kräftpesten	1.000:—	

med årligen kr. 1.000:—, tidigare 1.250:— (24, 50 och 59), sammanlagt hittills kr. 5.500:—.

Som ovan nämndes böra vissa av de såsom engångsavgifter upptagna bi-
dragen rätteligen föras till årliga avgifter. Så är fallet med driftbidragen
till Borens hullts fiskodlingsanstalt (30, 41, 52, 63) och Kälarnes fiskeri-
försöksstation (22, 31, 40, 51, 60) samt med bidragen till Föreningen för
odling av laxfiskar (18, 25, 35, 47, 57). Om dessa bidrag å sammanlagt för
närv. per år kr. 19.300:— medräknas, uppgå de årliga bidragen till sam-
manlagt kr. 31.425:—. Denna summa är sålunda mindre än de under senaste
åren årligen inflytande avgifterna. Då nu även medlen komma att göras

räntebärande, förslå årsavgifterna jämte räntor mer än väl till de årliga utgifterna, ävensom till diverse mera tillfälliga bidrag i övrigt. Härvid bör även ihågkommas, att de inflytande avgifterna år från år öka, alltefter som nya företag tillkomma och nya avgifter jäml. 2:10 utdömas.

Under hänvisning till tabell 4 skall nu lämnas en översikt över de åtgärder som vidtagits med anlitande av dessa bidrag samt vilka resultat dessa åtgärder redan medfört eller kunna väntas medföra. Det torde därvid vara bäst att gå i kronologisk ordning med hänvisning till tabellen och till litteraturförteckningen.

1, 2, 3, 5, 6: Under åren 1922—26 arrenderade Lantbruksstyrelsen Kälarnes fiskodlingsanstalt i Jämtland för utförande av försök över uppfödning av laxyngel i dammar. Försöken visade att laxyngel kan uppfödvas i dammar, samt att såvida ej särskilt rikligt och kallt vatten står till buds, bättre resultat erhållas *utan* än *med* utfodring. Sammanställda med föreliggande fakta beträffande återfångstprocenten av laxyngel och -ungar visade försöken att under vissa förutsättningar uppfödning och utplantering av sommar- eller årsgamla ungar ger bättre resultat än utplantering av spätt yngel. Slutligen erhöles ett rikligt material utvandringsfärdiga laxungar, som märktes och utsläpptes i Indals- och Ångermanälvarna. Av de återfångade större laxarna erhöles en del i sydligaste Östersjön, en del i de nyssnämnda älvarna och fördelade på dessa efter märkningen. Flera viktiga fakta rörande laxens vandringar i östersjöområdet och återgång till sina ungdomsälvar blevo sålunda klarlagda. På grund av uppträdande parasitmasksjukdomar gjordes även flera värdefulla undersökningar häröver (Litt. 6, 13, 20, 29, 55).

4: Undersökningar utfördes på olika platser i Norrland rörande vattnets beskaffenhet, förekomsten av för yngeluppfödning lämpliga eller skadliga fiskarter och lägre organismer etc., allt i avsikt att få klarhet i frågan om vilka platser som voro lämpliga eller borde undvikas vid uppförande av fiskodlingsanläggningar. Ha varit till stor nytta i många dylika fall. (Litt. 55.)

7: Lantbruksstyrelsen har sedan år 1915 haft uppgörelser med vissa personer att enligt särskilda formulär lämna diverse uppgifter om fisket i av dem innehavda fiskevatten, s. k. bokföringsstationer. Ersättning till bokförarna har utgått av utav K. Maj:t direkt beviljade medel. Fiskeavgiftsmedlen ha använts till kläckningsförsök och vissa inplanteringar samt till insamling av material för fiskeribiologiska undersökningar. Härigenom har erhållits en god uppfattning om olika vattens fiskavkastning och de faktorer som påverka densamma (Litt. 25 a).

8: Enligt en av Lantbruksstyrelsen uppgjord plan för utvidgning av laxodlingen inom landet beräknades fiskeavgiftsmedel jäml. 2:10 böra komma

till användning för särskilt sådana anstalter, där varken rent lokala fiskeavgiftsmedel (grupperna I—III) stode till förfogande, eller där hushållningssällskapen själva kunde befinnas villiga att i högre grad lämna bidrag. Särskilt då stora 2:10 avgifter utdömts för vissa vattenområden syntes bidrag böra utgå för fiskodling vid desamma. Kusträsk-anstalten (jmf. sid. 18 p. 39—40) är av stor betydelse såväl för laxodling i Lule älv som för allmän fiskodling för utplantering av olika fiskslag inom övre Norrland (Litt. 17, 20, 68, 69, 71, 74, 75, 82, 83 a).

9: Frågan om olika fiskars förmåga att passera moderna turbiner var aktuell i samband med önskemål från kraftverkens sida att erhålla befrielse från skyldigheten att hålla turbingaller med 2 cm. öppningar. Försök utfördes genom tillmötesgående från vattenfallsstyrelsen vid Lilla Edets kraftstation och visade att olika slags fiskar såväl kunna uthärda de stora tryckförändringar, för vilka de utsättas vid passerandet av turbiner, som även i de flesta fall oskadade kunna passera propeller-(Kaplan-)turbiner. Med stöd av dessa försök har sedermera i de flesta fall, där dylika turbiner kommit till användning, vattenverksägaren befriats från den nyssnämnda skyldigheten (Litt. 5, 11, 94).

10: Kostnaderna för en erforderlig ombyggnad och utvidgning av Gullspångs fiskodlingsanstalt ansågs lämpligen böra bestridas av 2:10-medel, när de medel som funnos disponibla direkt för Gullspångsälvens vattensystem ansågos framför allt böra komma till användning för anordningar för avelslax-anskaffning och yngeluppfödning (jmf. sid. 15 p. 16 och sid. 30 p. 19).

11: Erfarenheten hade visat att humusvatten vid beröring med galvaniserade rör eller kärl utlöste vissa för fiskar och lägre djur skadliga eller rent av dödliga gifter. Försök utfördes vid limnologiska laboratorierna i Lund och Aneboda genom framlidne Professor Naumann, som visade att rostfritt stål, eternit och efter urlakning cement samt även vissa färgämnen (inertol) i detta hänseende voro ofarliga (Litt. 42—46).

12: Vid statens ålyngeluppsamlingsstation vid Trollhättan har sedan många år insamlats ålyngel för dels uppflyttning i Väneren, dels utplantering i olika delar av landet. Då möjlighet förefanns att dylik uppsamling lättare kunde ske vid den något längre ned i Göta älv belägna Lilla Edets kraftstation, utfördes en serie försök häröver. Av desamma framgick emellertid att ålynglet därstädes uppvandrade på så många olika platser att en koncentrerad fångst, så som äger rum vid Trollhättan, icke var möjlig, utan att större fördel vunnos med att härstädes underlätta uppvandringen och allt fortfarande förlägga fångsten till Trollhättan.

13: När siktillgången vid kusten och i de rinnande vattendragen inom Gävleborgs län visat en kraftig tillbakagång, har man genom odling sökt upphjälpa beståndet. Då hushållningssällskapet icke ägde någon egen fiskodlingsanstalt, förlades denna odling i samråd med vattenfallsstyrelsen och lantbruksstyrelsen till Älvkarleby laxodlingsanstalt (jfm. sid. 16 p. 20). På flera håll har siktillgången nu ökat.

14. I grunda sjöar och fiskdammar blir stundom vattenvegetationen så riklig att den hindrar eller försvårar fiskandet, nedsätter produktionsförmågan samt vintertid lätt orsakar syrgasbrist och kvävning hos fisken. En decimering av sådan vattenvegetation kan därför ibland vara önskvärd. Försöken som gjorts dels med utläggande av skuggande träflak, dels med avskärning av vegetationen 2 å 3 gånger under sommaren och dels med besprutning med natriumklorat, ha visat att man på dessa vägar kan i viss grad hindra eller minska uppkomsten av ett flertal vattenväxter (Litt. 12, 97).

15: För komplettering av de under 1—6 omnämnda resultaten av märkningar av laxungar krävdes förnyade sådana samt framför allt märkning av i havet fångade större laxar. Dylika märkningar utfördes såväl vid Skånekusten som i Lule älv. Genom desamma ha mycket viktiga hållpunkter erhållits för klargörandet av laxens egendomliga rundvandringar i östersjöområdet, nu lagda till grund för förslag till internationella skyddsbestämmelser för laxfisket (Litt. 20).

16: Hushållningssällskapet ägde tidigare ingen anstalt. Har stor betydelse för anskaffande av yngel av laxöring och sik till Bergslagens vatten.

17: Avser anstalterna vid Kusträsk (Norrbottens läns hushållningssällskap), Sandgrund vid Väneren (Värmlands läns hushållningssällskap) samt statens laxodlingsanstalt vid Kvarnbäcken nära Bispgården (Jämtlands län). Särskilt vid den sistnämnda ha uppförts ett stort antal (nu 20) uppfödningstråg för lax. På grund av ovanligt lämpligt vatten (källbäck med pH = 7,6) går uppfödning av yngel med intensiv utfodring här mycket bra (jmf. sid. 22 p. 15). En hel del försök utföras samtidigt rörande tillväxten och förlustprocenten under olika besättningsstyrka. Flera intressanta resultat ha därvid framkommit, som i en nära framtid komma att publiceras.

18: För upphjälpande av det genom kraftverksbyggnader och regleringar mångenstädes svårt skadade lax- och ännu mera laxöringbeståndet i många vattendrag i södra delarna av landet bildades år 1930 en sammanslutning av fiskeintresserade personer. Föreningen har bland annat låtit uppföra flera fiskodlingsanstalter (för närvarande vid Östanå (Helgeå), Klippan (Rönneå), Skeen (Bolmån) och Olofström), varifrån yngel utplanterats, samt anlagt för-

dämningar och höljer i under sommaren lätt uttorkande vattendrag i Skåne och Halland, vilket allt medfört kraftig ökning i laxöringbestånden (jmf. sid. 15 p. 13 och sid. 25 p. 7, 8, 10).

19: Jmf. 14.

20: I samband med upprättandet år 1932 av den till Drottningholm å Lovön förlagda undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket ansågs önskvärt att erhålla en annexstation till densamma på lämplig plats i Norrland, särskilt för utförande av försök med laxfiskar. Valet föll då på den tidigare av lantbruksstyrelsen arrenderade Kälarnes fiskodlingsanstalt i Jämtland, enär här redan fanns ett stort antal dammar. Ehuru dessa voro tämligen förfallna skulle dock ett inköp och iståndsättande av anläggningen bliva långt billigare än en nyanläggning av ungefär motsvarande mått. Anstalten inköptes därför för statens räkning, ny kombinerad kläcknings- och fiskmästarebostad uppfördes, och dammarna iståndsattes och utökades. Denna försöksstation är därför nu väl rustad för sitt ändamål. Här pågår en serie viktiga försök över olika raser eller former hos laxöring, över orsakerna till småväxthet hos forell, dvärgabborre, småsik m. fl., över tillväxthämmande och -befordrande faktorer hos laxen, olika befruktningmetoder etc. Samtidigt är stationen centralpunkt för ett flertal fiskeförsök och andra undersökningar i traktens sjöar. Ett flertal mycket värdefulla resultat ha redan erhållits, men komma dessa att offentliggöras först efter ytterligare komplettering.

21: Vid den under 20 omnämnda centrala undersöknings- och försöksanstalten å Lovön, till vars uppförande och utrustning erhållits en donation å 300.000 kronor från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, ansågs önskvärt att anordna vissa försök i dammar, till vilkas anläggande donationsmedlen ej förslogo. Ett flertal större och mindre dammar ha nu anlagts, vari pågå viktiga försök över tillväxten hos gädda och gös, över föroreningsämnenas inverkan etc. (Litt. 16).

22: Jmf. 20.

23: Då betingelserna för laxens fortplantning i Göta älv alltmera kringskulturs ha ett flertal utredningar gjorts dels rörande möjligheten att anlägga yngeluppfödningssdammar på lämpliga platser dels över möjligheten att sumpavelslax. Ett flertal avvägnings- och kartritningsarbeten ha måst göras för att erhålla klarhet i dessa frågor.

24: Sedan år 1931 en särskild fiskerikonsulent anställts för Vänern, blev det nödvändigt att för densamma anskaffa en motorbåt. Då verksamheten till mycket stor del skulle bestå i anskaffande av rom och ynglets utplantering för fiskodlingsanstalterna vid Vänern, samt vidare i utförandet av fiskeför-

sök i samband med stadgefrågor och undersökningsarbeten, ansågos 2:10-medel kunna ifrågakomma. Som villkor sattes då även skyldighet att ställa båten till förfogande vid av statens fiskeritjänstemän utförda arbeten i Vänerns vattenområde. Båten har varit till stor nytta såväl för fiskerikonsulentens verksamhet som även flera gånger vid utförandet av genom olika fiskeritjänstemän bedrivna undersökningar över vattenföroreningar m. m.

25: Jmf. 18.

26: I den av Stockholms sportfiskeklubb arrenderade Åvaån i Södertörn uppgår sedan gammalt havslaxöring. Sedan klubben erhållit länsstyrelsens tillstånd att med en fast fiskebyggnad överstänga ån uppstod ett utmärkt tillfälle att göra studier över havslaxöringens vandringar, tillväxt, resultaten av naturlig lek och odling etc. Dylika försök igångsattes i samråd mellan lantbruksstyrelsen och klubben. De ha redan visat huru genom fredning ett fiskbestånd kan i hög grad förbättras. Antalet uppgående öringar var sålunda under åren 1927—1935 resp. 61, 33, 35, 70, 156, 240, 381, 582 och 194 st. Ökningen är sålunda synnerligen påfallande, utom för år 1935, vilket beror på särskilda förhållanden, på vilka jag här ej kan ingå. Vid dessa försök, som efter c:a 5 års tid kunna anses vara slutförda, kommer ett stort antal för fiskodlingen och utfärdandet av fiskestadgar synnerligen viktiga frågor att klarläggas (Litt. 15, 38).

27: Jmf. 23.

28: Såsom ett medel att hindra kräftpestens spridning hade i enstaka fall kalkning kommit till användning. På flera platser i mellersta Sverige ha nu med anlitande av ifrågavarande medel och därjämte bidrag från resp. fiskevattensägare kalkning utförts i mindre vattendrag, varigenom kräftor och andra djur dödats på en viss sträcka och kräftpesten därigenom hindrats att uppgå denna väg. I många fall ha på detta sätt kräftbestånden i ovanför belägna sjöar skyddats, i enstaka fall har sjukdomen ändock på andra vägar kommit dit (Litt. 10, 27, 58, 64, 66 a, 101, 102, 104—106).

29: Vissa reparationer och utvidgningar av Trollhättans ålyngeluppsamlingsstation ansågos önskvärda för att bättre kunna mottaga de stora mängder ålyngel, som under varma somrar kunna erhållas. Dessa arbeten ha utförts, och stationen är därigenom bättre rustad för sitt ändamål.

30: Vid Borenhult nära Motala finnes sedan år 1918 en större med statsmedel uppförd fiskodlingsanstalt avsedd för odling av Vätterns fiskarter, främst laxöring, röding och sik (jmf. sid. 13 p. 3 och sid. 29 p. 2). Anslag till driftkostnaderna ha tidigare utgått från statsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen. Från och med budgetåret 1932/33 har emel-

lertid K. Maj:t utan lantbruksstyrelsens hörande och sannolikt i rent besparingssyfte beslutat att 2:10-medel skola utgå för ändamålet, trots att några sådana medel av större omfattning icke utdömts för Vätterns vattensystem. Anstaltens verksamhet har varit till stor nytta. Beträffande laxöringodlingen jmf. sid. 13 p. 3. Genom rödingodlingen har orsakats ett intensivt och ständigt ökat fiske, och genom sikodlingen ha på nya platser lokala bestånd uppkommit som nu utgöra föremål för fiske. Nyligen har också igångsatts odling av gädda och harr. Samtidigt har erhållits material för märkningar och tillväxtundersökningar. Genom att rom också tagits från under tillåten tid fångad avelsfisk har anstalten i vissa fall kunnat tillhandahålla yngel av samtliga ovan nämnda arter för utplantering på annat håll. Flera dylika utplanteringar ha redan lämnat mycket goda resultat (Litt. 9, 19, 26).

31: Jmf. 22.

32: I vissa fall har det ansetts lämpligt att bevilja bidrag till enskilda fiskodlare som visat särskilt stort intresse för och bedrivit odling av fiskarter som ha betydelse för det allmänna. Bidrag ha sålunda utgått för gösodling i Mälaren, för vilket ändamål andra fiskeavgiftsmedel ej varit disponibla.

33: Inom Älvsborgs läns södra hushållningssällskap fanns en mindre fiskodlingsanläggning utanför Borås. En utvidgning av densamma ansågs önskvärd, och har denna anstalt redan varit av stor betydelse för tillhandahållande av sik- och laxöringyngel till länsdelens sjöar.

34: De årligen tillgängliga medlen för driften av Västernorrlands läns hushållningssällskaps fiskodlingsanstalt vid Ovensjö (Ljungan) (jmf. sid. 17 p. 34) förslogo ej för ändamålet. Verksamheten är av stor betydelse för förbättrande av Ljungans laxbestånd.

35: Jmf. 18.

36: Inom Örebro läns södra del har ett stort behov förefunnits av en fiskodlingsanstalt för främst gädda, sik och gös. Anstalten har fått en mycket stor betydelse. Vid densamma ha även anlagts uppfödningssdammar för gösyngel.

37: Vid Älvsborgs läns norra hushållningssällskaps fiskodlingsanstalt vid Trollhättan, avsedd för kläckning av Vänerns och Göta älvs fiskarter, erfordrades vissa kompletteringar, särskilt av filtret.

38: Jmf. 23 och 27. Sedan olika förslag till dammanläggningar prövats har lantbruksstyrelsen på försök arrenderat ett uppdämt skogsområde på c:a 3,5 har. Resultaten ha blivit goda, särskilt ifråga om tillväxten, och sålunda visat att laxyngel kan växa utmärkt i dylika dammar.

39: På grund av de numera talrika överbyggnaderna i de fordom laxrika halländska åarna, ha betingelserna för laxen i hög grad försämrats. Det har därför ansetts önskvärt att i möjligaste mån underlätta laxynglets uppväxt genom dess uppfödning i stora naturdammar. Fem dylika dammar om sammanlagt c:a 15 ha har anlagts och under år 1935 tagits i bruk (Litt. 33, 95).

40: Jmf. 20.

41: Jmf. 30.

42: För Skånes vidkommande har behovet av en fiskodlingsanstalt för i främsta rummet Ringsjön men även andra sjöar inom landskapets södra del varit aktuell. Ringsjöns fiskeriförening har i samråd med hushållningssällskapet låtit uppföra såväl kläckningsbyggnad för sik-, öring- och gäddodling som även tvenne uppfödningssdammar.

43: Jmf. 8, 17 och sid. 18 p. 39—40. Hushållningssällskapet har såsom statligt beredskapsarbete anlagt en laxyngeldamm om c:a 3 ha.

44. Sedan länge har frågan om orsaken till förekomsten av småväxta fiskbestånd varit aktuell. Försök ha nu igångsatts dels för utrönande av de orsaker som betinga småväxtheten och möjligheten att härvid kunna ingripa, dels rörande utnyttjandet av dylik fisk genom olika slag av rovfisk. Försöken pågå i sjöar vid Kälarne ävensom i Småland och lova att ge intressanta och för fiskevårdens rationella ordnande värdefulla resultat. Ännu ej slutförda.

45: Jmf. 38.

46: Vid de limnologiska laboratorierna i Lund och Aneboda ha under framlidne professor E. Naumanns ledning pågått en serie försök över odling av olika vattenorganismer. Dylik odling är av mycket stor betydelse för anskaffande av lämpligt foder för yngel av laxfiskar. Här ifrågavarande försök ha redan givit vissa positiva resultat, men måste först utprovats i stordrift, innan de få praktiskt värde (Litt. 44, 47—49).

47: Jmf. 18.

48: Inom Västerbottens läns hushållningssällskaps område fanns vid Piparböle en tämligen förfallen laxodlingsanstalt, där även vattentillgången var mycket dålig. Behov förelåg därför av en ny anstalt, och har denna uppförts vid länets lantbruksskola vid Grubbe utanför Umeå. Avsedd såväl för laxodling i Ume älv som för tillhandahållande av olika slags fiskyngel till andra vatten i trakten (jmf. sid. 23 p. 17—18).

49: En för fisket viktig fråga är huruvida ett i en viss del av ett vatten bedrivet intensivt fiske återverkar på fiskbeståndet i andra delar av samma

vatten och tvärtom. Försök häröver, såväl genom utfiskning och fridlysning som genom märkningar och överföring av märkta fiskar mellan olika delar av en och samma sjö pågå nu såväl i Mälaren som i sjöar vid Kälarne.

50: Jmf. 24.

51: Jmf. 20.

52: Jmf. 30.

53: Jämlikt vattenlagens 2 kap. 9 § kan stat, kommun eller hushållnings-sällskap vid dammbyggnad som hindrar fiskens framkomst, och där på grund av äldre bestämmelser ingen skyldighet finnes att vidtaga åtgärder för fiskens uppgång, uppföra fiskväg och taga i anspråk vatten härför. Vid en dylik dammbyggnad, Kungsfors, i Viskans mellersta lopp är ålynglets framkomst stängd. Då ål här uppkommer i stor mängd och samtidigt flera hindrande dammar finnas längre upp i vattendraget ansågs lämpligt att i stället för ålyngelledare uppföra en ålyngelsamlare och fördela ynglet på olika platser ovanför. Anläggningen är för närvarande, sedan tillstånd därtill erhållits genom Västerb. vdst. 6/9 1935, under uppförande.

54: Jmf. 23, 27 och 38. Lantbruksstyrelsen har för en tid av 3 år arrenderat en fiskdammanläggning om en stor (c:a 13 har) och flera små (c:a 1,5 har) dammar på Hisingen för uppfödningförsök med lax- och laxöringyngel i grunda, vegetationsrika dammar. Av stor vikt för utrönande av olika möjligheter att uppföda laxyngel.

55: För undersökningar över laxbeståndets växlingar i olika älvar äro åldersbestämningar av stort värde. För detta ändamål insamlas årligen ett antal fjällprov från fångsterna vid viktigare laxfisken.

56: Jmf. 38.

57: Jmf. 18.

58: Enligt de ovan uppdragna riktlinjerna för användning av 2:10-medel skulle dessa egentligen ej utgå till vanliga fiskeriföreningar. I detta fall har emellertid på grund av de stora avgifter som utdömts för Vänerns vattensystem visst fog ansetts förefinnas för bidrag, helst som verksamheten inom ett centralt fiskevårdsförbund i Värmland torde få mycket nära samband med åtgärder på bekostnad av olika slags fiskeavgiftsmedel.

59: Jmf. 24.

60: Jmf. 20.

61: Jmf. 13. En utökning av sikodlingen har ansetts önskvärd i samband med de goda resultat som redan erhållits.

62: Jmf. 20 och 46. Odling av olika såsom föda för yngel av laxfiskar värdefulla smådjur ävensom försök med kläckning av höstlekande fiskars rom under högre temperaturer än normalt ha i mindre skala pågått i fiskeriundersökningsanstalten. Möjlighet synes finnas att genom att något påskynda kläckningen och sörja för riklig tillgång på föda för det späda ynglet erhålla mera motståndskraftiga ungar för utplantering vid den tidpunkt då annars vanligen endast finnes spätt yngel. För utförande av försök häröver i stor skala samt för diverse andra arbeten har ansetts önskvärt att uppföra en särskild, mindre byggnad med uppvärmningsanordningar för vattnet samt ett mindre laboratorium. Dessutom anlägges för samma medel en översvämningsdamm för utförande av försök rörande bästa metoderna att få goda lekresultat av gädda på översvämmade och hastigt torrlagda stränder.

63: Jmf. 30.

64: Vid hittills utförda undersökningar över kräftpesten har det framgått, att sjukdomen orsakas av en svamp, som i första rummet angriper nervsystemet. För utförande av undersökningar och försök över svampens fortplantning och spridningsförmåga har det ansetts önskvärt att få biträde av en på svampforskningens område skolad botanist (Litt. 10, 27, 58, 59, 64, 66 a, 84).

65: På grund av nya fördämningsanläggningar vid Trollhättan i samband med utbyggnad av kraftverket kommer den nuvarande fiskodlingsanstalten att sättas under vatten. Då densamma dessutom är tämligen föråldrad har det ansetts lämpligt att anlägga en helt ny anstalt, avsedd för kläckning av såväl Vänerns fiskarter som för tillhandahållande av yngel till andra sjöar inom länets norra del.

66: Vid Harviks fiskodlingsförenings dammanläggning vid Dannemora i Uppland har under flera år pågått vissa även för det vanliga fisket viktiga försök. Då härvid ett samarbete mellan lantbruksstyrelsen och föreningen vore synnerligen lyckligt, har styrelsen under hand ordnat ett dylikt. Härigenom måste försöken vid Harvik läggas något annorlunda, än annars hade varit fallet, och kunna de möjligen därför medföra minskade intäkter för föreningen. Ur sådana synpunkter har det ansetts lämpligt med en viss ersättning, enligt K. Maj:ts beslut med högst 500 kronor per år under 5-årsperioden 1934—38.

67: Jmf. 64.

V. Avgifter utdömda jäml. vattenlagens 6 kap. 9 och 17 §§.

A. Avgifternas art och storlek.

Vattenlagens 6 kap. 9 § föreskriver att, om i vatten, där allmän flottled skall inrättas, finnes fiske av någon betydelse, och skäligen kan befaras, att genom anläggningar eller åtgärder för flottleden eller i följd av flottningen avsevärt men tillskyndas fisket, de flottande må förpliktas att för anordnande och uppehållande av fiskodlingsanstalt eller för vidtagande av andra åtgärder till fiskets bevarande i vattenområdet erlægga en årlig avgift, motsvarande högst fem öre för varje kubikmeter flottgods, med iakttagande av att, där virke framföres genom flera flottleder inom samma vattensystem, dylik avgift erlægges blott en gång. Sådan avgift kan också jäml. samma kapitels 17 § utdömas för vattendrag, där redan förut allmän flottled finnes inrättad.

Avgifterna ifråga skola jäml. K. Maj:ts kungörelse den 11 juni 1920 angående indrivningen och användningen av vissa enl. vattenlagen utgående avgifter (Sv. förf.-saml. nr 280/20) inbetalas till vederbörande länsstyrelse och där förvaltas under rubriken »fiskeavgifter enligt 6 kap. 9 § vattenlagen» samt jäml. K. Maj:ts beslut den 22 maj 1936 göras räntebärande.

Beträffande utdömandet av här ifrågavarande avgifter ha i början såväl domstolarna som fiske- och flottningsintressenterna varit tveksamma om vad som avsåges med orden »fiske av någon betydelse» samt »avsevärt men». Av hittills föreliggande utslag, delvis överklagade samt prövade och fastställda av K. Maj:t i regeringsrätten, framgår emellertid följande. Fiske av någon betydelse anses förefinnas, så snart i vattendraget någorlunda rikligt förekomma eller kunna förekomma fiskarter som kunna bli föremål för fångst, även om dittills intet fiske efter desamma bedrivits. I annat fall skulle ju ej heller avgifter kunna utömas för ett orört vatten som kanske har stora förutsättningar för ett lönande fiske. Exempel härpå finnas åtskilliga i övre Norrland. Betydelsen av orden »avsevärt men» har visat sig mera tänjbar, men ha utslagen i allmänhet gått i den riktningen att, så snart flottningen medfört vissa för fisket skadliga ändringar i ett vattendrags naturliga betingelser, fiskeavgift utdömts, även om densamma i många fall varit mycket låg.

Nu ifrågavarande avgifter äro alla årliga, men utgå med växlande belopp beroende på den framflottade virkesmängden. Hittills ha avgifter utdömts såväl för genom vederbörande länsstyrelse redan godkända flottleder som vid ändring av dylika eller vid inrättande av allmän flottled i nya vattendrag. Sammanlagt uppgå de utdömda, verkliga 6:9-avgifterna till c:a 20.000 kr. årligen.

- Stockholms och
Upsala län.
1. *Forsmarksån, Berkingeån och Kallrigafjärden*, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 20/5 1931, 0,5 öre/m³.
 2. *Olandsån och Kallrigafjärden*, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 12/5 1932, fastställt av K. Maj:t 23/5 1933, 2 öre/m³.
- Södermanlands
län.
3. *Sjöarna Långhalsen och Viksjön*, Lerbro sn, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 14/2 1927, 1 öre/m³.
 4. *Nyköpingsån*, från sjön Dunkern genom Misteln, Kyrksjön och Noten till sjön Båven, Dunkers och Gryts snar, inrättande av allmän flottled, Söderb. vdst. 27/11 1934, 1 öre/m³.
- Kronobergs län.
5. *Lagan* från sjön Vidöstern till Timsfors jämte *Bolmån* från Kafiosjön till Lagan samt *Skålån* från sjön Flären genom Huliesjön till Lagan, fiskeavgift för allmänna flottlederna, Söderb. vdst. 26/9 1930, 1,2 öre/m³, dock ej för från Torpaån kommande virke.
 6. *Torpaån* mellan Vitasjön och Bolmån, Torpa och Annerstads snar, inrättande av allmän flottled, Söderb. vdst. 1/6 1931, 1,2 öre/m³.
- Jönköpings och
Hallands län.
7. *Klubbån* mellan Hagasjön och Nissan, inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 30/9 1922, 1 öre/m³.
- Hallands och
Älvsborgs län.
8. *Ätrans* allmänna flottled mellan Assman och Mölnebyån, flottning av obarkat virke, Västerb. vdst. 18/4 1921, 1 öre/m³.
 9. *Ätrans* allmänna flottled mellan Assman och Ätrans järnvägsstation, flottning av obarkat virke, Västerb. vdst. 27/2 1923, 1 öre/m³.
 10. *Ätran* med Lillån, flottning av obarkat virke under år 1925, Västerb. vdst. 23/4 1925, 1 öre/m³.
- Älvsborgs län.
11. *Stenebyälven* (Upperudsälven), inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 22/5 1922, 0,5 öre/m³.
- Värmlands län.
12. *Borgsjön*, Jösseälven, Byälvens vattensystem, Gunnarskogs sn, dammbyggnad, Västerb. vdst. 31/1 1927, 0,2 öre/m³.

13. *Mangskogsälven* med bivatten (Borgviksån), inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 24/12 1923, kr. 351:— årligen.
14. *Hötjärn, Kroksjön, Lomsen och Bogsälven*, Bogens och Lekvattnets snar, inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 10/7 1930, 2 öre/m³.
15. *Grunnåns* allmänna flottled, ombyggnad av Kravdammen, Västerb. vdst. 22/10 1932, 0,25 öre/m³. (Tillhör Norsälvens vattensystem, jmf. 18.)
16. *Klarälven* med bivatten utom Varån, fiskeavgift för allmänna flottlederna, Västerb. vdst. 31/12 1931, fastställt av K. Maj:t 13 och 15/12 1932, 0,4—1 öre/m³ för olika leder.
17. *Grüsmangen, Lersjön, Östra och Västra Örten och Lusten, Mölnbackaån*, alla tillhörande Klarälvens vattensystem, Nyeds, Ulleruds och Sunnemo snar, inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 15/4 1933, 1 öre/m³.
18. *Norsälvens* vattensystem, inrättande av allmän flottled, Västerb. vdst. 9/11 1935, 0,5 öre/m³.
- Örebro län. 19. *Sverkestaåns* och *Sandåns* allmänna flottleder, flottning av obarkat virke under år 1921, Österb. vdst. 21/5 1921, 1 öre/m³.
20. *Sverkestaån, Sandån*, d:o, fr. o. m. 1922, Österb. vdst. 1/7 1922, 2 öre/m³.
- Örebro, Västmanl. o. Kopparbergs län. 21. *Hedströmmen*, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 30/9 1926, 2,5 öre/m³.
- Kopparbergs län. 22. *Vallasån*, Envikens sn, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 17/3 1923, 3 öre/m³.
23. *Lilla Lyån* och *Bleckån*, Vänjans och Älvdalens snar, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 17/3 1923, 1 öre/m³.
24. *Lemån*, Särna sn, inrättande av allmän flottled, Österb. vdst. 14/1 1924, 1 öre/m³.
- Gävleborgs län. 25. *Testeboåns* allmänna flottled, Österb. vdst. 18/8 1928, i stället för fiskeavgift utplantering av viss mängd gäddyngel m. m.

- Västerbottens län.
26. *Täfteån*, Umeå och Sävars snar, inrättande av allmän flottled, Norrb. vdst. 21/11 1921, 3 öre/m³.
27. *Gide älv*, *Gärdsjöbäcken*, *Siksjöbäcken*, *Tunnersjöbäcken* m. fl., Åsele och Fredrika snar, inrättande av allmän flottled, Norrb. vdst. 30/10 1926, fastställt av K. Maj:t 23/1 1929, 1 öre/m³ utom för Tunnersjöb. 1,5 öre/m³.
28. *Öre älv* med biflöden, fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 31/10 1934, 1 öre/m³ för Öre älv, 0,8 öre/m³ för biflödena.
- Västerbottens o. Norrbottens län.
29. *Byske älv* med biflöden, fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 29/4 1933, fastställt gen. v. överdst. 12/6 1934, 2 öre/m³ för Byske älv, 1,75, 1 samt 0,7 öre/m³ för olika biflöden.
30. *Åby älv* med biflöden, fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 29/4 1933, fastställt av V. överdst. 12/6 1934, 1,8 öre/m³.
31. *Jävreån* och *Finnräskån*, Byske och Hortlax sn, fiskeavgift i allmänna flottleden, Norrb. vdst. 18/6 1934, 0,5 öre/m³.
- Norrbottens län.
32. *Råne älv* fr. o. m. Böhleselet till havet, omreglering av allmänna flottleden, Norrb. vdst. 30/8 1924, fastställt av K. Maj:t 17/2 1927, 1 öre/m³.
33. *Sikån*, *Telebäcken* m. fl. Pite älvs bifloder, Jokkmokks sn, inrättande av allmän flottled, Norrb. vdst. 21/12 1929, fastställt av K. Maj:t 18/2 1931, 1 öre/m³.
34. *Alter älv* och *Altervattenbäcken*, Överluleå, Älvsby och Norrfjärdens snar, inrättande av allmän flottled i vissa delar, Norrb. vdst. 22/3 1930, fastställt av K. Maj:t 15/6 1931, 1 öre/m³.
35. *Sangis älv*, utsträckning av allmänna flottleden till vissa mynningsområden m. m., Norrb. vdst. 18/10 1930, fastställt av K. Maj:t 22/10 1931, 0,5 öre/m³.
36. *Pite älv* (såväl huvudälven som biflöden), fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 7/2 1931, fastställt av K. Maj:t 10/2 1932, 1, 1,5 samt 2 öre/m³ för olika delar.

37. *Stora och Lilla Lule älv* samt biflöden, fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 21/5 1932, ändrat och fastställt av K. Maj:t 30/8 1933, 1, 1,5 samt 1,7 öre/m³ för olika delar.
38. *Alter älv* från Rävastryckan till havet, fiskeavgift i allmänna flottleden, Norrb. vdst. 28/2 1934, 1 öre/m³.
39. *Vitån*, Råneå sn, fiskeavgift i allmänna flottlederna, Norrb. vdst. 18/6 1934, 1 öre/m³.
40. I detta sammanhang torde böra upptagas vissa i samband med vattenlagens tillkomst särskilt utdömda fiskeavgifter. Genom K. Maj:ts kungörelse den 31/12 1919 (nr 869) angående tillstånd under år 1920 till flottning av obarkat virke, ha nämligen utdömts följande engångsavgifter att inbetalas till vederb. länsstyrelser:

Länsstn i Uppsala län, Strömarån	kr.	72:66
» » Södermanl. l., Dunkern-Båven	»	56:30
» » Kronobergs l., Ramebyån	»	15:75
» » Örebro l., Sverkestaån	»	29:04
» » Kopparbergs l., Dalälven	»	715:78
» » Gävleb. l., Voxna älv m. bivatten	»	1:14
» » » » Hennan	»	0:08
» » Västernorr. l., Indalsälven	»	1.186:74
» » » » Ljunga älv	»	1.747:48
» » » » Ängermanälven.	»	71:14
» » Jämtlands l., Gimån	»	367:14
» » » » andra flottleder	»	125:60
» » Västerb. l., Gide älvs vattensyst.	»	483:95

41. *Torne älv*. Slutligen synes här jämväl böra upptagas fiskeavgifter för Torne och Muonio gränsälvar. Jäml. deklARATION mellan Sverige och Finland den 10 maj 1920 angående ordnande av timmerflottningen i Torne och Muonio älvar, art. 2, skall utgå en avgift av 5 öre/m³. Genom ändring av denna deklARATION, ratificerad den 24 mars 1933 (ratifikationsinstrumenten utväxlade den 1 april), skall avgiften utgå med högst 5 öre/m³, beroende på utgifterna för fiskodlingsverksamheten i gränsälvarna.

B. Användning.

Jämlikt ovanberörda lagrum skola 6:9-medel användas till fiskets bevarande inom det av flottningen menligt påverkade vattenområdet. Jäml. § 6 i kungörelsen angående indrivningen och användningen av olika fiskeavgifter har K. Maj:t att bestämma om användningen efter förslag av Lantbruksstyrelsen. I anslutning till ett av Kammarkollegium på sin tid till K. Maj:t avgivet yttrande över bl. a. användningen av olika fiskeavgifter har andra lagutskottet i utlåtande nr 18 till 1919 års riksdag bland annat gjort följande av riksdagen utan erinran lämnade uttalande rörande användningen av avgifter jämlikt 6 kap. 9 § vattenlagen: »Beträffande avgifternas användning bör också anmärkas, att, ehuru det på grund av fiskeavgiftens berörda karaktär av kompensation för skada, torde vara berättigat att, såsom i förslaget skett, föreskriva, att avgifterna skola användas till fiskets bevarande inom vattenområdet, denna bestämmelse dock icke synes böra tolkas så snävt, att man icke skulle vara berättigad att använda dessa avgifter för anstalter eller åtgärder, vilka icke äro lokalt bundna vid området, men likväl kunna tjäna till bevarandet och utvecklingen av fisket i ifrågavarande vattensystem.» För här ifrågavarande avgifter har alltså avsetts en långt mera begränsad användning än för 2:10-medel, ehuru medlen dock ej få anses vara så lokalt bundna som 2:8-medel och andra under rubrikerna I och II behandlade avgifter. Såsom framgår av nedanstående ha 6:9-medel, i den mån de hittills kommit till användning, tagits i bruk för åtgärder avseende direkt kompensation av de genom flottningen orsakade skadorna i resp. vattensystem. Vid avgivande av förslag till deras användning har städse av lantbruksstyrelsen föreslagits som villkor och av K. Maj:t fastställts, att verksamheten skall stå under vederbörande fiskeriintendents eller lantbruksstyrelsens kontroll.

Beträffande nu ifrågavarande avgifter har beslut rörande deras användning i många fall ännu ej fattats. Orsaken härtill ligger dels däri att avgifterna varit och äro så små, att man först velat fondera dem under en följd av år, dels däri att man velat avvakta utdömandet av motsvarande avgifter i närgränsande flottleder för att kunna göra upp en mera enhetlig plan för deras gemensamma användning. Den i dessa fall fonderade behållningen upptages här nedan under resp. nummer. Den årliga avgiften växlar rätt mycket beroende på flottgodsmängden. I stort sett kan den beräknas genom jämförelse mellan behållningen och antalet gångna år sedan utslagsåret. I vissa fall har uppgift erhållits över högsta och lägsta årsavgiften, vilket då utsatts.

1. *Forsmarksån*. Medlen fonderade. Behållning 30/6 1935 kr. 283:44. Avgift endast för år 1932.

2. *Olandsån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 3.828:31. Årlig avgift kr. 565—1.366.

3. *Långhalsen*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 568:73. Årlig avgift c:a kr. 66:—.

4. *Nyköpingsån*. Första inbetalningen år 1935 med kr. 55:21.

5. *Lagan*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 1.915:13. Årlig avgift c:a kr. 530:—.

6. *Torpaån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 12:93. Årlig avgift ännu oviss.

7. *Klubbån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 143:07¹. Årlig avgift c:a kr. 39:— (27—52).

8—10. *Åtran*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 420:80. Årlig avgift (gemensamt) kr. 14—68.

11. *Stenebyälven*. Jäml. K. Maj:ts beslut den 15/3 1935 ha de under åren 1924—33 inlevererade medlen å tillhopa kr. 229:96 överlämnats till Älvsborgs l. n. hskp för att användas till inplantering av laxöringyngel i Stenebyälven. Årlig avgift c:a kr. 23:—.

12. *Borgsjön*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 209:24. Årlig avgift c:a kr. 30:—.

13. *Mangskogsälven*. Jäml. K. Maj:ts beslut den 29/4 1932 överlämnas såväl de fonderade medlen, vilka 1/4 1932 uppgingo till över 2.000 kr., som de årliga avgifterna till Värml. l. hskps fiskeristyrelse för vidtagande av åtgärder för fiskets befrämjande inom vattenområdet. Medlen ha använts till upprensning av laxöringbäckar, inplantering av gädd- och ålyngel i vissa sjöar samt provfiske efter siklöja i sjön Salungen. Behållning 30/6 1935 kr. 2.368:05. Årlig avgift c:a kr. 350:—.

14. *Hötjärn* m. fl. Avgiften har nyligen infordrats av länsstyrelsen.

15. *Grunnån*. Avgiften inbetald först under början av år 1936 med sammanlagt kr. 92:37. Årlig avgift c:a kr. 15:—.

16. *Klarälven* m. fl. Jäml. K. Maj:ts beslut den 23/2 1934 överlämnas medlen årligen till Värml. l. hskp för att användas till förbättrande av fisket inom Klarälvens vattensystem. Medlen ha hittills tagits i anspråk för laxodlingen vid Sandgrund (Karlstad), inplantering av gädd- och ålyngel samt kräfter. För vissa mindre biflottleder ha medlen tills vidare fonderats för att småningom användas i den mån beloppen bli större. Sammanlagd behåll-

¹ Flottning har ej förekommit sedan år 1928.

ning 30/6 1935 kr. 10.127:26 (häri ingå även tidigare jäml. länsst. utdömda avgifter, se sid. 21 p. 5). Årlig avgift c:a kr. 5.500:—.

17. *Gräsmangen*. Avgiften har nyligen infordrats av länsstyrelsen.

18. *Norsälven*. Avgiften ännu ej inbetald. Behållning 30/6 1935 av jäml. tidigare länsst. utslag för vattensystemet utdömda avgifter å sammanlagt kr. 6.226:49 (se sid. 22 p. 6). Årlig avgift c:a kr. 1.600:—.

19—20. *Sverkestaån*. Jäml. K. Maj:ts beslut den 12/4 1935 ha de under åren 1921—34 inlevererade medlen, kr. 379:62, överlämnats till Örebro l. hskp:s fiskerinämnd för att användas till bekostande av dammanläggning för uppfödning av laxöring samt utplantering av yngel av laxöring i Sandån och Sverkestaån. Årlig avgift c:a kr. 27:—.

21. *Hedströmmen*. Jämlikt K. Maj:ts beslut den 6/9 1928 användas medlen årligen av Hedströmmens flottningsförening till bekostande av de åtgärder till fiskets befrämjande i vattendraget som lantbruksstyrelsen kan finna lämpliga. De ha hittills använts till upptagande av gäddyngeldiken samt inplantering av gädda och ål. Årlig avgift c:a kr. 400:—.

22. *Vallasån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 912:90. Årlig avgift c:a kr. 75:—.

23. *Lyån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 193:—. Årlig avgift c:a kr. 16:—.

24. *Lemån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 892:15. Årlig avgift c:a kr. 84:—.

25. *Testeboån*. De av vattendomstolen beslutade åtgärderna utföras årligen under fiskeritjänstemans kontroll.

26. *Täfteån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 2.161:28. Årlig avgift kr. 133—442.

27. *Gide älv*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 992:34. Årlig avgift kr. 130—255.

28. *Öre älv*. Första inbetalningen år 1935 med kr. 2.242:48.

29. *Byske älv*. Avgift har ej inbetalats, enär utslaget överklagats hos K. Maj:t.

30. *Åby älv*. = 1. Första inbetalningen år 1935 med kr. 775:—.

31. *Jävreaån*. Första inbetalningen år 1935 med kr. 27:69.

32. *Råne älv*. Jämlikt K. Maj:ts beslut den 30/3 1935 ha 750 kronor överlämnats till Norrbottens läns hskp för bekostande av inplantering av laxyngel i Råne älv. Behållning 30/6 1935 kr. 10.572:68. Årlig avgift c:a kr. 1.130:—.

33, 36 och 37. *Sikån m. fl.* samt *Pite* och *Lule* älvar. Jämlikt K. Maj:ts beslut den 12/4 1935 ha av de för Pite och Lule huvud- och biälvar avsedda medlen 2.000 kronor från vardera överlämnats till Norrbottens läns hskp:s fiskerinämnad såsom bidrag till kostnaderna för anläggande av en avelslaxbassäng vid Edeforsen i Lule älv, och jämlikt K. Maj:ts beslut den 30/8 1935 av återstående medel till Norrbottens läns hskp överlämnats, dels kr. 27.867:79 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för anläggning av laxodlingsanstalten vid Kusträsk (jmf. sid. 18 p. 39—40 och sid. 47 p. 8 m. fl.), dels kr. 2.400:— till bestridande av driftkostnaderna vid densamma. Gemensam behållning för 32, 35 och 36 30/6 1935 kr. 7.173:80. Årlig avgift för 32 och 35 gemensamt c:a kr. 6.500,—, för 36 c:a kr. 5.300:—.

34, 38. *Alter älv*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 460:46. Årlig avgift c:a kr. 150:—.

35. *Sangis älv*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 526:09. Årlig avgift c:a kr. 150:—.

39. *Vitån*. = 1. Behållning 30/6 1935 kr. 49:59. Årlig avgift c:a kr. 150:—.

40. *Div. vattendrag*. Jäml. K. Maj:ts beslut den 31/3 1933 ha medlen ifråga överlämnats till vederbörande hskp för att användas till lämpliga fiskevårdsåtgärder i de vattendrag för vilka de utdömts, beträffande avgifter över 200 kronor, dock under villkor att lantbruksstyrelsen godkänt av vederbörande hskp uppgjort förslag rörande deras användning. Dylikt godkännande har i flera fall ägt rum, och ha medlen använts till diverse fisikinplanteringar.

41. *Torne-Muonio älvar*. Medlen ha delvis använts till inplanteringar av laxyngel från Kaihua fiskodlingsanstalt, Rovaniemi, Finland, under åren 1929 och 1935, men i övrigt reserverats för i överensstämmelse med föreliggande konventionsförslag mellan Sverige och Finland planerad laxodlingsanstalt vid Kengis nära Pajala. Behållning 30/6 1935 1.313.415:70 f. mark.

VI. Avgifternas fördelning på olika vatten.

I och för en allmän orientering över fiskeavgifternas fördelning på olika vatten lämnas här nedan en i alfabetisk ordning efter vattnets namn uppställd förteckning över i det föregående behandlade avgifter. För varje vatten hänvisas till de sidor, där avgifter för ifrågavarande vattendrag behandlas samt till avgifternas nummer (inom parentes). Då samma avgift vanligen behandlas på tvenne ställen (storlek och användning) komma oftast två sidor för samma nummer.

- Alter älv*¹ (Norrb. l.): 58, 59 (34, 38), 63 (34).
Arbogaån: 27 (26), 31 (26).
Barlångshultsälven (Värml. l.): 20 (10), 22 (10).
Bellen (Jönk. l.): 25 (5), 29 (5).
Borgsjön (Värml. l.): 56 (12), 61 (12).
Bolmån (Kronob. l.): 56 (12), 61 (12).
Byske älv: 58 (29), 62 (29).
Byälven: 20 (10), 22 (10).
Båven-Dunkern (Södermanl. l.): 56 (4), 59 (40), 61 (4).
Dalälven: 11, (18—25), 15—16 (18—25), 27—28 (27—33), 31 (27—33), 59 (40).
Dunkern (Södermanl. l.): 59 (40), 63 (40).
Emån: 10 (8), 14 (8).
Faxälven: 12 (35), 17 (35).
Femtån (Värml. l.): 20 (12), 22 (12).
Forsmarksån (Sthlms l.): 56 (1), 60 (1).
Frykensjöarna: 20 (6), 22 (6).
Furen, Flåren (Jönk. l.): 37 (6).
Fångsjön (Jämtl. l.): 39 (20).
Gavleån: 12 (30—32), 17 (30—32), 20 (14), 22 (14).
Gide älv m. fl.: 21 (18), 23 (18), 38 (16—17), 58 (27), 59 (40), 62 (27).
Gimån: 28 (38), 31 (19), 39 (19), 59 (40).
Glan (Östergötl. l.): 24 (3), 29 (3).
Grunnån (Värml. l.): 57 (15), 61 (15).
Grängsjön (Gävleb. l.): 28 (35), 31 (35).
Gräsmangen, Lersjön m. fl. (Värml. l.): 57 (17), 62 (17).
Gullspångsälven: 10 (16), 15 (16), 26—27 (19—22), 30 (19—22).
Gärdsjöbäcken m. fl. (Västerbott. l.): 58 (27), 62 (27).
Gösjön, Gesebysjön m. fl. (Älvsb. l.): 26 (15), 30 (15).

¹ För mindre kända vatten har vederb. län utsatts.

- Göta älv*: 10 (15), 15 (15), 26 (18), 30 (18), 38 (8—10).
Halgån (Värml. l.): 20 (11), 22 (11).
Hedströmmen: 57 (21), 62 (21).
Helgeån: 10 (13—14), 15 (13—14), 19 (1), 21 (1), 25 (7—10), 29 (7—10).
Hennan (Gävleb. l.): 59 (40).
Hovran (Kopparb. l.): 20 (13), 22 (13).
Hugn, Ränken (Värml. l.): 27 (23), 30 (23).
Hälltorpsjön, Sandsjön m. fl. (Älvsb. l.): 26 (14), 30 (14).
Högvadsån (Hall. l.): 25 (12), 30 (12).
Hörneån (Västerb. l.): 21 (18), 23 (18).
Hötjärn, Kroksjön m. fl. (Värml. l.): 57 (14), 61 (14).
Indalsälven: 12 (36), 18 (36), 21 (15—16), 22—23 (15—16), 39 (21),
 59 (40).
Järnsjön (Värml. l.): 27 (25), 31 (25).
Jävredån (Västerb. Norrb. l.): 58 (31), 62 (31).
Jösseälven (Värml. l.): 20 (8), 22 (8).
Klarälven: 11 (17), 15 (17), 19 (5), 21 (5), 38 (11), 57 (16), 61 (16).
Klubbån (Kronob. l.): 56 (7), 61 (7).
Kvavedsjön (Västernorrl. l.): 32 (5).
Lagan: 32 (1), 38 (7), 56 (5), 61 (5).
Lemån (Kopparb. l.): 57 (24), 62 (24).
Ljungan: 12 (33—34), 17 (33—34), 28—29 (37—40), 31 (37—40), 39
 (18), 59 (40).
Ljusnan: 11—12 (26—29), 17 (26—29), 38 (14).
Lule älv, Stora och Lilla: 29 (41), 31 (41), 59 (37), 63 (37).
Lyån, Bleckån (Kopparb. l.): 57 (23), 62 (23).
Långhalsen (Södermanl. l.): 36 (1), 56 (3), 61 (3).
Lögde älv: 21 (18), 23 (18).
Mangskogsälven (Värml. l.): 57 (13), 61 (13).
Motala ström: 9, 10 (1—4), 13—14 (1—4), 24 (1—2), 29 (1—2), 37
 (2—4).
Muonio älv: 63 (41).
Mörrumsån: 10 (9—12), 14, 15 (9—12).
Norr Mogen, Sör Mogen (Örebro l.): 27 (26), 31 (26).
Norsälven: 20 (6), 22 (6), 27 (24), 31 (24), 57 (18), 62 (18).
Nyköpingsån: 56 (4), 61 (4).
Nätraån (Västernorrl. l.): 38 (15).
Olandsån (Ups. l.): 56 (2), 61 (2).
Pite älv: 13 (39—41), 18 (39—41), 58 (36), 63 (36).
Ranån (Värml. l.): 20 (7), 22 (7).

- Ramebyån* (Kronob. l.): 59 (40).
Råne älv: 13 (42), 18 (42), 58 (32), 63 (32).
Ränken (Värml. l.): 27 (23), 30 (23).
Sandån (Örebro l.): 57 (19, 20), 62 (19, 20).
Sandsjön (Älvsb. l.): 26 (14, 17), 30 (17).
Sangis älv (Norrbr. l.): 58 (35), 63 (35).
Sikån: Telebäcken (Norrbr. l.): 58 (33), 63 (33).
Siljan: 33 (2), 38 (12).
Silverån (Jönköp. l.): 25 (6), 29 (6).
Skarplyckesjön (Gävleb. l.): 28 (34), 31 (34).
Skarvsjön (Gävleb. l.): 32 (2).
Skellefte älv: 39 (22, 23).
Snarkilsälven (Värml. l.): 27 (25), 31 (25).
Sollefteå — Bruksån (Västernorr. l.): 28 (36), 31 (36).
Sommen (Östergötl. l.): 37 (5).
Stenebyälven (Älvsb. l.): 56 (11), 61 (11).
Stora Gla (Värml. l.): 20 (9), 22 (9).
Stora o. Lilla Hattsjöarna (Västernorr. l.): 32 (4).
Stora Sandsjön, Hällsjön m. fl. (Älvsb. l.): 26 (17).
Storavan, Uddjaur: 39 (24).
Suorvasjöarna: 29 (41), 31 (41), 39 (25).
Svartån (Östergötl. l.): 10 (5—7), 14 (5—7), 25 (4), 29 (4).
Sverkestaån (Örebro l.): 57 (19—20), 59 (40), 62 (19—20).
Säveån (Göteb. o. Bohus l.): 26 (13), 30 (13).
Sävar—Husums älvar: 26 (13), 30 (13).
Tavleån (Västerb. l.): 21 (18), 23 (18).
Telebäcken (Norrbr. l.): 58 (33), 63 (33).
Testeboån (Gävleb. l.): 57 (25), 62 (25).
Tolken (Älvsb. l.): 19 (4), 21 (4).
Tolken och Öresjöarna (Älvsb. l.): 19 (3), 21 (3).
Torne älv: 59 (41), 63 (41).
Torpaån (Kronob. l.): 19 (2), 21 (2), 56 (6), 61 (6).
Täfteån (Västerbott. l.): 21 (18), 23 (18), 58 (26), 62 (26).
Uddjaur: 39 (24).
Ume älv: 13 (37—38), 18 (37—38), 21 (18), 23 (18), 33 (3), 39 (23).
Upprudsälven (Älvsb. l.):
Vallasån (Kopparb. l.): 57 (22), 62 (22).
Viksjön (Södermanl. l.): 56 (3).
Visen (Älvsb. l.): 26 (16), 30 (16).
Viskan: 19 (3, 4), 21 (3, 4).

- Vitån* (Norrb. l.): 59 (39), 63 (39).
Voaxnan: 38 (13), 59 (40).
Vänern: 26 (18), 30 (18), 38 (9).
Västerlandssjön (Västernorr. l.): 32 (3).
Åby älv (Västerbott. l.): 58 (30), 62 (30).
Ångermanälven: 21 (18), 23 (18), 59 (40).
Åtran: 25 (11), 29 (11), 56 (8—10), 61 (8—10).
Öjesjön m. fl. (Kopparb. l.): 28 (33), 31 (33).
Öre älv: 21 (18), 23 (18), 58 (28), 62 (28).
Öresjöarna och Tolken (Älvsb. l.): 19 (3—4), 21 (3—4).
Örträsket (Västerbott. l.): 21 (17), 23 (17).
Örängesån, Skarplyckesjön (Gävleb. l.): 28 (34), 31 (34).
Övre Grängsjön (Gävleb. l.): 28 (35), 31 (35).
-

Litteraturförteckning.

I denna förteckning ha huvudsakligen sådana publikationer upptagits, som på ett eller annat sätt avse åtgärder eller undersökningar, utförda med bidrag från fiskeavgiftsmedel, eller som beröra någon med dylika medel bekostad verksamhet.

1. *Alm, G.*: Resultaten av fiskinplanteringar i Sverige. Meddel. K. Lantbrst. Nr 226, 1920.
2. » Biologiska undersökningar över vattenföroreningar i Nissan. Södra Sveriges Fiskerifören. skr. Nr 3, 1921.
3. » Virkesflottningens inverkan på fisket. Meddel. K. Lantbrst. Nr 244, 1923.
4. » Fisket kontra industrien i övre Rhen. Sv. Fiskeritidskr. 1924.
5. » Fisk och turbiner. Ibidem 1927.
6. » och *Nordqvist †*: Uppfödning av laxyngel vid Kälarne. Meddel. K. Lantbrst. Nr 267, 1927.
7. » Fiskeriintresset och vattenkraften. Sv. Vattenkraftfören. publ. 195, 1927.
8. » Der Lachs und die Lachszucht in verschiedenen Ländern. Arch. f. Hydrob. Bd XIX. Stuttgart 1928.
9. » Undersökningar över laxöringen i Vättern och Motala ström. Meddel. K. Lantbrst. Nr 276, 1929.
10. » Der Krebs und die Krebspest in Schweden. Zeitschr. f. Fischerei, Bd XXVII, H. 2, 1929.
11. » Befrielse från 20 mm. turbingaller vid svenska kraftverk. Ny Sv. Fiskeritidskr. 1929.
12. » Försök rörande bekämpande av vattenvegetationen i sjöar och dammar. Ibidem, Nr 23, 1930.
13. » Resultaten av laxmärkningar i Sverige åren 1924—1926. Ibidem, Nr 1, 1931.
14. » Laxodlingens nytta. Ibidem, Nr 12, 1932.
15. » Åvaåns laxöring. Sthlms Sportfiskeklubbs årsböcker, 1931—1936.
16. » Statens Undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 1, 1933.
17. » Laxen, en värdefull naturtillgång. K. Lantbrst. Fiskeribyrån. Flygblad Nr 2, 1933.
18. » Fiskodling lönar sig. Från skog och Sjö, Nr 21, 1934.
19. » Vätterns röding. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 2, 1934.
20. » Salmon in the Baltic Precincts. Cons. perm. pour l'Explor. de la Mer, Vol. XCII, 1934.
21. » Plötsliga temperaturväxlingars inverkan på fiskar. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 6, 1935.
22. » Betydelsen av fiskevårdsföreningar Sv. Fiskeri Tidskr., Nr 1, 1935.
23. » Ältillgången och ålfisket i Sverige. Ibidem, Nr 2, 1935.
24. » Fiskmärkningar och deras betydelse. Ibidem, Nr 8, 1935.
25. » Stenfaunan och dess betydelse. Ibidem, Nr 2, 1935.
- 25 a. » Huvudresultaten av fiskeribokföringsverksamheten. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 11, 1936.
26. *Arvidsson, G.*: Märkning av laxöring i Vättern. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 4, 1935.

27. *Arwidsson, I.*: Om kräftpesten i Sverige. Meddel. K. Lantbruksst. Nr 229, 1920.
28. » Halländska laxfisken. Ibidem, Nr 266, 1927.
29. *Bergman, A.*: Larver av *Trienophorus robustus* m. m. som orsak till massdöd bland unga laxfiskar. Meddel. St. veterinärbakt. anstalt. Bd XIX, 1923.
30. *Freidenfelt, T.*: Flottnings inverkan på fisket. Yttr. till Västerb. vdst. Karlstad 1928.
31. » Om de viktigaste sikformerna och om sikkfisket i Väneren. Ny Sv. Fiskeritidskr. 1928.
32. » Untersuchungen über die Coregonen des Vänersees. Int. Rev. ges. Hydrogr. Bd 30, 1933.
33. *Hallberg, E.*: Utsiktarna för laxbeståndet i Lagan. Ny Sv. Fiskeritidskr., Nr 9, 1932.
34. *Hessle, Chr.*: De senare årens fiskmärkningar vid svenska östersjökusten. Meddel. K. Lantbrst. Nr 278, 1929.
35. » Kan laxfiskets utfall i Östersjön förutsägas? Ny Sv. Fiskeritidskr. 1929.
36. » Vandringsålens vikt vid olika kuststräckor. Ibidem 1931.
37. » Märkningsförsök med gädda i Östergötlands skärgård åren 1928 och 1930. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 3, 1934.
- 37 a. » Gotlands havslaxöring. Ibidem, Nr 7, 1935.
38. *Höckenström, A.*: Havsöringen i Åvaån. Stockh. Sportfiskeklubb's årsbok 1930.
39. *Ljungdahl, K. G.*: Laxräkningen vid Norrfors. Ny Sv. Fiskeritidskr. Nr 12, 1934.
40. » Den nya laxtrappan i Norrforsdammen. Sv. Fiskeri Tidskr. Nr 9, 1935.
41. *Molin, E.*: Om lokala kläckningsanstalter. Ibidem, Nr 5, 1935.
42. *Naumann, E.*: Om principerna för laboratoriekultur av *Daphnia magna*. Södra Sveriges Fiskerifören. skr. 1922.
43. » En enkel biologisk metod för prövning av för vattencisterner avsedda färg- och impregnationsmedel. Teknisk Tidskrift 1932.
44. » Über die Beeinflussung von *Daphnia magna* durch einige Salze und Salzmischungen. K. Fysiogr. Sällsk. i Lund Förhandl. Bd 4, Nr 2, 1934.
45. » Einige Bemerkungen über die Abhängigkeit der *Daphnia magna* von dem pH-Standard des Wassers unter experimentellen Bedingungen. Ibidem. Bd 4, Nr 3, 1934.
46. » Über einige Giftwirkungen des glasdestillierten Wassers durch Apparat- und Luftverunreinigungen. Ibidem. Bd 4, Nr 11, 1934.
47. » Massodling av Daphnier för praktiskt bruk. K. Lantbrst., Fiskeribyran, Flygblad Nr 3, 1934.
48. » Om odling av *Artemia salina*, dess förutsättningar, syftemål och genomförande. Ny Sv. Fiskeritidskr. 1934.
49. » † Über Massenzucht von Artemien. Int. Rev. ges. Hydrogr. Bd 32, 1935.
50. *Nordqvist, H.*: Försök rörande import och inplantering i svenska sjöar av engelsk glasål. Södra Sveriges Fiskerifören. skr. Nr 2, 1928.
51. *Nordqvist, Osc.*: Vattendragens överbyggande och fiskeintressets tillvaratagande. Sv. Vattenkraftför. publ. Nr 90, 1917.
52. » och *Alm*: Undersökningar om ålens ålder, storlek och tillväxthastighet i Sverige. Sv. Hydrgr. Biol. Komm. skr. 1920.
53. » och *Vallin*: Untersuchungen über Aalbrut, ihre Einwanderung in die Ostsee und längs der Ostküste Schwedens. Wiss. Meeresunters. N. F. Helgol. XV, Bd 11, 1923.

54. *Nordqvist, Osc.*: Organisationen av den med fiskeavgifter bekostade undersöknings- och fiskodlingsverksamheten. Sv. Fiskeri Tidskr. 1924.
55. *Nybelin, O.*: Parasitmaskarnas roll vid fiskodling och fisikinplantering. Södra Sveriges Fiskerifören. skr. 1924.
56. » Zur Helminthenfauna der Süßwasserfische Schwedens. I. Phyllostomen. Göteborg. Vet. Vitterhetssamhälles handl. H. XXXI:3, 1926.
57. » Något om fisksjukdomar och fiskparasiter. Stockh. Sportfiskeklubbs årsbok 1931.
58. » Undersökningar över kräftpestens orsak. Ny Sv. Fiskeritidskr. Nr 15, 1931.
59. » Nya undersökningar över kräftpestens orsak. Ibidem, Nr 10, 1934.
60. » En mystisk ålsjukdom i våra vatten. Ibidem, Nr 18, 1934.
61. » Über Agglutininbildung bei Fischen. Zeitschr. f. Immunitätsforsch., Bd 84, 1934.
62. » Rödsjuka hos ål i saltvatten och förebyggande åtgärder mot densamma. K. Lantbrst., Fiskeribrån, Flygblad Nr 4, 1934.
63. » Untersuchungen über den bei Fischen krankheitsregenden Spaltpilz *Vibrio anguillarum*. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 8, 1935.
64. » Über die Ursache der Krebspest in Schweden. Fischereizeitung, Bd 38, Nr 2, 1935.
65. » Kanna fiskar skyddsympas mot bakteriesjukdomar? Sv. Fiskeri Tidskr., Nr 8, 1935.
66. » Om bakteriesjukdomar hos akvariefiskar och möjligheten att förebygga dem. Akvariet, Årg. 10, Nr 2, 1936.
- 66 a. » Untersuchungen über die Ursache der in Schweden gegenwärtig vorkommenden Krebspest. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 9, 1936.
67. *Olofsson, O.*: Exempel på fiskdöd genom kvävning. Svensk Fiskeri Tidskrift, 1922.
68. » Smålaxens mått och vikt. Ibidem, 1926.
69. » Några anteckningar om laxfisket i Norrbottens och Västerbottens län år 1925. Ibidem, 1926.
70. » Ett nytt exempel på fiskdöd genom kvävning. Ny Svensk Fiskeritidskrift, 1930.
71. » 1931, ett nytt smålaxår i övre Norrland. Ibidem, 1932.
72. » Fiskodlingsanstalternas rom- och yngelstatistik. Ibidem, 1932.
73. » En detalj vid sikinplanteringar med sättfisk. Fjällprovtagning. Ibidem, 1932.
74. » Om rommens mängd, antal och storlek hos laxen. Ibidem, 1933.
75. » Varför äro laxar med lekmärke å fjällen sällsynta? Ibidem, 1933.
76. » Rommängd och romsvällning hos siken. Ibidem, 1933.
77. » Några inplanteringar av Lomsjösik. Ibidem, 1933—34.
78. » För och emot storryssjor. Ibidem, 1934.
79. » Försvinner ålen i övre Norrland? Ibidem, 1934.
80. » Rommängd och romsvällning hos rödingen. Ibidem, 1934.
81. » Några för länet viktiga fiskefrågor. Tidskrift för Västerbottens län, 1934.
82. » Tärendö-bifurkationens uppkomst och laxförekomsten i Torne älv. Ymer, 1934.

83. *Olofsson, O.*: Om fisk, fiske och fiskodling i lappmarken. Tidskrift för Västerbottens län, 1935.
- 83 a. » Laxfisket i övre Norrland år 1934. Svensk Fiskeri Tidskrift, 1935.
- 83 b. » En ålyngelinplantering i Norrbotten. Ibidem 1936.
84. *Rennerfelt, E.*: Untersuchungen über die Entwicklung und Biologie des Krebspestpilzes *Aphanomyces Astaci*. Meddel. Statens undersökn.- och försöksanst. för sötvattensfisket, Nr 10, 1936.
85. *Rosén, N.*: Om rationellt laxfiske. Svensk Fiskeri Tidskrift, 1916.
86. » Undersökningar över laxen och laxfisket i Norrbottens län. Meddel. K. Lantbrst. Nr 208, 1918.
87. » Om laxöringen i övre Norrland. Ibidem Nr 212, 1918.
88. » Om laxen och laxfisket i Västerbottens län. Ibidem Nr 214, 1918.
89. *Schmidt, C.*: Studier över fiskvägar. Meddel. K. Lantbrst. Nr 119, 1906.
90. » Studier över fiskvägar, fiskodlingsanstalter m. m. Ibidem, Nr 150, 1910.
91. » Fiskets skydd mot skador från industrien. I *Nordqvist*: Sötvattensfiske och fiskodling. Sv. Jordbr. bok, 1922.
92. » Mål och medel för det svenska sötvattensfisket och dess förbättrande. Kgl. Väg- och Vattenbyggnadskårens 75-årsskrift, Sthlm 1926.
93. *Schager, C. H.*: Gösodling och gösinplantering. Sv. Fiskeri Tidskr. Nr 1, 1935.
94. *Svenander, G.*: Fisk och turbiner. Södra Sveriges Fiskerifören. skr. Nr 2, 1929.
95. *Sörensen, J.*: Laxfiske och laxodling på Västkusten. Ny Sv. Fiskeritidskr. Nr 8, 1933.
96. *Tideman, M.*: Några anteckningar från fisket i sjön Sommen. Sv. Fiskeri Tidskr. Nr 6, 1935.
97. *Tägtström, B.*: Om bekämpande av ogräs i fiskdammar. Ibidem Nr 2, 1936.
98. *Törnquist, N.*: Laxtransporter vid Klarälven. Ibidem Nr 3, 1935.
99. *Vallin, S.*: Kräftpestens spridning inom Sverige under 1931—1932. Ny Sv. Fiskeritidskr. Nr 16, 1932.
100. » Vattenföreningen och fisket. Stockh. Sportfiskeklubbs årsbok 1932.
101. » Kräftpestens spridning inom Sverige under 1932—1933. Ny Sv. Fiskeritidskr. Nr 16, 1933.
102. » Kräftpestens spridning inom Sverige under 1933—1934. Ibidem, Nr 15, 1934.
103. » Cellulosafabrikerna och fisket. Meddel. Statens undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket, Nr 5, 1935.
104. » Kräftpestens spridning inom Sverige 1934—1935. Sv. Fiskeri Tidskr. Nr 8, 1935.
105. » Kräftpestens spridning inom Sverige 1935—1936. Ibidem. Nr 8, 1936.
106. » Åtgärder mot kräftpestens härjningar. Ibidem. Nr 9, 1936.
107. *Ågren, H.*: Om sjöregleringar och fisket. Svensk Fiskeritidskr. 1919.
108. » Sjöregleringar. I *Nordqvist*: Sötvattensfiske och fiskodling. Sv. Jordbr. bok, 1922.

- *) 1917. *Gunnar Alm*. Undersökningar rörande Hjälmarens naturförhållanden och fiske. Nr 204. Pris kr. 1:—.
1918. *Nils Rosén*. Undersökningar över laxen och laxfisket i Norrbottens län. Nr 208. Pris kr. 1:—.
1918. *Ivar Arwidsson*. Från sjön Öjaren. Nr 210. Pris kr. 0:50.
1918. *Nils Rosén*. Om laxöringen i övre Norrland. Nr 212. Pris kr. 0:60.
1918. *Nils Rosén*. Om laxen och laxfisket i Västerbottens län. Nr 214. Pris kr. 1:50.
- *) 1919. *Gunnar Alm*. Mörrumsåns lax och laxöring. Nr 216.
1919. *Gunnar Alm*. Fiskeribiologiska undersökningar i sjöarna Toften, Testen och Teen (Nerike). Nr 218. Pris kr. 1:75.
- *) 1920. *Ivar Arwidsson*. Kräftstammen i en källklar sjö i Södermanland. Nr 222. Pris kr. 1:25.
1920. *Nils Rosén*. Om Norrbottens saltsjöområdes fiskar och fiske. Nr 225. Pris kr. 4:25.
1920. *Gunnar Alm*. Resultaten av fiskeplanteringar i Sverige. Nr 226. Pris kr. 3:75.
- *) 1920. *Ivar Arwidsson*. Om kräftpesten i Sverige. Anteckningar under åren 1907—1919. Nr 229. Pris kr. 4:—.
1921. *David Nilsson*. Några insjöfiskars ålder och tillväxt i Bottniska viken och Mälaren. Nr 231. Pris kr. 1:60.
- *) 1921. *G. Alm, T. Freidenfelt m. fl.* Klotentjärnarna. Fiskerivetenskapliga undersökningar utförda på uppdrag av Kungl. Lantbruksstyrelsen. Nr 232.
1922. *T. Freidenfelt*. Undersökningar över gösens tillväxt särskilt i Hjälmaren. Nr 235. Pris kr. 2:—.
- *) 1922. *Gunnar Alm*. Bottenfaunan och fiskens biologi i Yxtasjön m. m. Nr 236. Pris kr. 4:—.
1922. *Christian Hessle*. Om Gotlands kustfiske. Nr 238. Pris kr. 1:75.
1922. *Gunnar Alm*. Fiskeristudier i mellersta Europa. Nr 239. Pris kr. 2:—.
1923. *K. A. Andersson, Chr. Hessle, A. Molander, O. Nybelin*. Fiskeribiologiska undersökningar i Östersjön och Bottniska viken. Nr 243. Pris kr. 3:50.
- *) 1923. *Gunnar Alm*. Virkesflottningens inverkan på fisket. Nr 244. Pris kr. 3:—.
1923. *O. A. Sundberg*. Insjöfiske i Gästrikland. Nr 245. Pris kr. 1:50.
1924. *Christian Hessle*. Bottenboniteringar i inre Östersjön. Nr 250. Pris kr. 2:—.
- *) 1924. *Gunnar Alm*. Laxen och laxfiskets växlingar i Mörrumsån och andra Östersjöälvar. Nr 252. Pris kr. 3:50.
1924. *Ivar Arwidsson*. Några mjärdfisken i Svealand. Nr 253. Pris kr. 1:50.
1927. *Christian Hessle*. Sprat and Sprat-Fishery on the Baltic coast of Sweden. Nr 262. Pris kr. 0:75.
1927. *Gunnar Alm*. Undersökningar över Mälarens bottenfauna. Nr 263. Pris kr. 0:75.
1927. *Ivar Arwidsson*. Halländska laxfisken. Nr 266. Pris kr. 2:25.
1927. *Gunnar Alm*. Fiskeristudier i Förenta Staterna och Canada. Berättelse över en studieresa till Nordamerika under år 1926. Nr 267. Pris kr. 2:25
1927. *Osc. Nordqvist och Gunnar Alm*. Uppfödning av laxyngel. Redogörelse över försök vid Kälarnes fiskodlingsanstalt. Nr 268. Pris kr. 1:25.

*) Upplagan slut.

1929. *Christian Hessle*. Strömmingsrökning, anläggning och drift av mindre rökerier. Nr 274. Pris kr. 0:75.
1929. *Gunnar Alm*. Handledning i fiskevård och fiskodling. Nr 275. Pris kr. 0:75.
1929. *Gunnar Alm*. Undersökning över laxöringen i Vättern och övre Motala ström. Nr 276. Pris kr. 1:50.
1929. *Sten Vallin*. Sjön Ymsen i Skaraborgs län. Nr 277. Pris kr. 1:—.
1929. *Christian Hessle*. De senare årens fiskmärkningar vid Svenska Östersjökusten. Nr 278. Pris kr. 0:75.

NY SERIE.

MEDDELANDEN FRÅN STATENS UNDERSÖKNINGS- OCH FÖRSÖKSANSTALT FÖR SÖTVATTENSFISKET.

1933. *Gunnar Alm*. Statens undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket. Dess tillkomst, utrustning och verksamhet. Nr 1. Pris kr. 0:75.
1934. *Gunnar Alm*. Vätterns röding, fiskeribiologiska undersökningar. Nr 2. Pris kr. 0:75.
1934. *Christian Hessle*. Märkningsförsök med gädda i Östergötlands skärgård åren 1928 och 1930. Nr 3. Pris kr. 0:50.
1935. *Gottfrid Arvidsson*. Märkning av laxöring i Vättern. Nr 4. Pris kr. 0:75.
1935. *Sten Vallin*. Cellulosafabrikerna och fisket. Experimentella undersökningar. Nr 5. Pris kr. 0:75.
1935. *Gunnar Alm*. Plötsliga temperaturväxlingars inverkan på fiskar. Nr 6. Pris kr. 0:75.
1935. *Christian Hessle*. Gotlands havslaxöring. Nr 7. Pris kr. 0:75.
1935. *Orvar Nybelin*. Untersuchungen über den bei Fischen krankheitsserregenden Spaltpilz *Vibrio anguillarum*. Nr 8. Pris kr. 1:25.
1936. *Orvar Nybelin*. Untersuchungen über die Ursache der in Schweden gegenwärtig vorkommenden Krebspest. Nr 9. Pris kr. 0:75.
1936. *E. Rennerfelt*. Untersuchungen über die Entwicklung und Biologie des Krebspestpilzes *Aphanomyces Astaci*. Nr 10. Pris kr. 0:75.
1936. *Gunnar Alm*. Huvudresultaten av fiskeribokföringsverksamheten. Nr 11. Pris kr. 1:—.

Pris kr. 1:50